

ONTSNAPT UIT DE FÜHRERBUNKER

*Opgedragen aan mijn ouders,
die persoonlijk de gruwel van
de Tweede Wereldoorlog meemaakten.*

2023 Luc Vanhixe

ISBN 978 94 036 8713 1

IUS VERITATIS

Luc Vanhixe

Ontsnapt uit de Führerbunker

‘Zelfmoord is geen optie Eva!’

‘Ik wil liever hier sterven.’

*De overwinnaar schrijft een verhaal van goed en kwaad.
Maar oorlog is een strijd tussen kwaad en kwaad,
waarbij massa's onschuldigen en weerlozen omkomen.*

Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Inhoud

Voorwoord	7
De verwachte nederlaag	11
Complottheorieën	23
De ‘crime scene’ in de Führerbunker	41
De Führer is dood! Of toch niet?	53
De verbeeldingskracht van Hugh Trevor-Roper	109
De speurtocht van Michael Musmanno	181
Op het juiste spoor?	259
De Sovjets spreken	283
Noorse tandexperten forceren de doorbraak	307
O'Donnell en Trevor-Roper bis	325
De rest van de schedel	339
Ockhams scheermes	361
Quo vadis?	433
Afkortingen, graden en dramatis personae	439
Bibliografie	450
Noten	455

April 1945. *'Berlin bleibt deutsch!'* Daar hadden de Sovjets duidelijk een andere mening over.

Voorwoord

Op 30 april 1945 zag de toekomst voor nazi-Duitsland er meer dan hopeloos uit. De geallieerden hadden reeds het grootste deel van het Duitse Derde Rijk veroverd en ook de rest stond op instorten. Berlijn was volledig omsingeld door de Sovjets. In de straatgevechten rond de regeringswijk van de Duitse hoofdstad werden de laatste strijders opgeofferd. Ongeveer 2.500 kinderen en jongeren van de *Hitlerjugend* probeerden het Rode Leger nog even op afstand te houden. Zij werden hierbij geholpen door de *Volkssturm*, een milizie die in oktober 1944 samengesteld werd uit alle mannen die voordien ongeschikt waren voor militaire dienst. Het was nog slechts een kwestie van uren voor de definitieve Duitse nederlaag in Berlijn een feit zou zijn.

Volledig gedemoraliseerd en ontredderd pleegde Adolf Hitler samen met zijn kersverse echtgenote Eva Braun zelfmoord in de Führerbunker, diep onder de Duitse hoofdstad. Op 30 april 1945, iets voor 16.00 uur, slikte Eva Braun het giftige cyanide. De *Führer* beroofde zich van het leven met een pistoolschot in de mond of in de slaap, al naargelang de bron. Om te vermijden dat zijn lijk in handen van de Sovjets zou vallen, had Hitler opgedragen om zijn stoffelijke resten en deze van zijn bruid te cremen in de tuin van de kanselarij, zijn ambtswoning. Dit laatste bevel werd meteen na de dubbele zelfmoord net buiten de Führerbunker uitgevoerd.

De half verbrande lijken werden door de Sovjets ontdekt, kort na de val van Berlijn op 2 mei 1945. Na een grondige lijkschouwing werden de lichamen van Hitler en Braun geïdentificeerd, zonder dat er enige twijfel kon blijven bestaan. De stoffelijke resten werden begraven, na een tijdje terug opgegraven en nadien volledig verbrand en verstrooid. Zo eindigde de tirannie van één van de grootste oorlogsmisdadigers aller tijden en enkele dagen later ook het Duitse Derde Rijk, dat volgens de nazi's duizend jaar had moeten standhouden. En zo lezen we het ook bij elke historicus die zichzelf respecteert.

WEEKLY WORLD
NEWS
November 24, 1992 85¢/95¢ CANADA

15 years after The King went into hiding . . .

ELVIS VISITS HIS NEW GRANDSON!

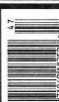
EXCLUSIVE PHOTOS FROM TAMPA, FLA.

'I'm gonna teach him how to sing just like me,' says Presley, 57

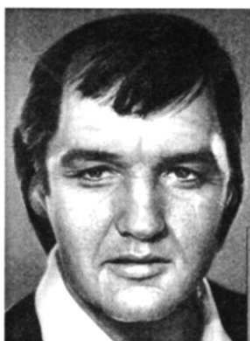

ENDS PRESLEY'S SECRET LIFE OF 16 YEARS!

1935 - 1993

ELVIS DEAD AT 58

Seven full pages of stories and photos

Goed en slecht nieuws voor de fans. Elvis Presley stierf niet in 1977, hij dook onder op de vlucht voor de FBI wegens zijn druggebruik.

Maar zestien jaar later moest hij er dan toch het bijltje bij neerleggen. Moeten we de ontsnapping van Adolf Hitler en Eva Braun bij de val van Berlijn ook klasseren bij dergelijke complottheorieën en pogingen van de sensatiepers om meer kranten en weekbladen te verkopen, of was er toch meer aan de hand?

VOORWOORD

Niet iedereen is het daar echter mee eens. Want complottheorieën zijn van alle tijden. De maanlandingen zijn niet echt gebeurd. De Amerikanen namen de beelden op in een filmstudio. Elvis Presley wordt zelfs nu nog regelmatig gespot wanneer hij in de States één of andere supermarkt binnenstapt. De witte *chemtrails* die vliegtuigen hoog in de blauwe lucht trekken, bevatten chemische stoffen om ons denken te beïnvloeden. In 1947 stortte in Roswell een UFO neer. De astronaut, afkomstig uit een ver sterrenstelsel, overleefde de crash nog een tijdje en werd onderworpen aan allerlei wetenschappelijke experimenten. De CIA organiseerde de aanslagen op de *Twin Towers* in New York. Daarmee waren ze niet aan hun proefstuk toe, want ook president Kennedy werd vermoord door de Amerikaanse geheime dienst. In de Bermudadriehoek verdwijnen schepen en vliegtuigen door buitenaardse invloeden.

En uiteraard, Hitler stierf niet op 30 april 1945 in Berlijn, maar hij kon op het laatste ogenblik ontsnappen uit de omsingelde stad. De *Führer* van het Duitse Derde Rijk bereikte Zuid-Amerika, waar hij nog gedurende vele jaren met Eva Braun een zorgeloos bestaan kon leiden. De Verenigde Staten waren hiervan op de hoogte, maar lieten dit oogluikend toe omdat ondertussen heel wat ex-nazi's op de Amerikaanse loonlijst opgenomen waren in de strijd tegen de nieuwe vijand: de Sovjet-Unie.

Op het eerste zicht lijken deze complottheorieën niet meer dan pure verzinsels, maar een hele reeks getuigen zweren dat ze Hitler en Braun na de Tweede Wereldoorlog in Zuid-Amerika ontmoet hebben. Er bestaan zelfs enkele foto's die dit moeten bewijzen. En dat duizenden voormalige nazi's hun straf ontliepen door meteen na de oorlog voor de VS aan de slag te gaan, is een historisch feit waarover geen discussie bestaat.

Wie heeft het bij het rechte eind inzake het einde van Adolf Hitler en Eva Braun? De historici of de complotdenkers? Of is de waarheid tot hertoe nog niet aan het licht gekomen? Waar komen de verschillende versies vandaan? Waarop zijn ze gebaseerd en hoe zijn ze in de loop der tijd geëvolueerd? Om deze vragen te beantwoorden, moeten we alle originele informatiebronnen boven-spitten en aan een grondig onderzoek onderwerpen. Alle feiten, alle verklaringen en alle gegevens netjes op een rijtje zetten, zoals het hoort in een modern politieel onderzoek. En dat leidt tot verrassende conclusies.

Om het met de slagzin van de Amerikaanse Tv-serie *The X-files* uit te drukken: *'The truth is out there!'*¹ Het wordt tijd dat ze het daglicht ziet.

Op 8 mei 1945 (9 mei voor de Sovjets) ondertekent *Generalfeldmarschall* en *Chef des Oberkommandos der Wehrmacht* Wilhelm Keitel in het hoofdkwartier van het Rode Leger in Berlin-Karlshorst de onvoorwaardelijke overgave. De Tweede Wereldoorlog is voorbij. (US Army)

De verwachte nederlaag

Duitsland capituleerde op 7, 8 en 9 mei 1945. Op 7 mei 1945 om 02.41 uur tekende *Generaloberst* Alfred Jodl, stafchef van de Duitse strijdkrachten, op het hoofdkwartier van SHAEF in Reims de onvoorwaardelijke overgave. Hierbij werd overeen gekomen om de wapens neer te leggen op 8 mei om 23.01 uur. Op 8 mei 1945, net voor middernacht, werd de onvoorwaardelijke overgave van nazi-Duitsland nogmaals getekend, deze keer in Berlijn in aanwezigheid van een hele reeks Duitse en geallieerde topmilitairen, Fransen, Britten, Amerikanen en Sovjets. Door het uurverschil was het op dat ogenblik al 9 mei in Moskou, de datum waarop de Sovjets vanaf dan de ‘Dag van de overwinning’ vierden. De Russen houden deze traditie nog steeds in ere.

Maar Duitsland verloor de Tweede Wereldoorlog niet begin mei 1945. Dat gebeurde al veel vroeger, en niet één keer, of twee of drie, maar minstens viermaal na elkaar. Om deze stelling hard te maken, moeten we de bepalende gebeurtenissen van dit conflict van bij de start op een rijtje zetten.

Het begin van de Tweede Wereldoorlog werd vastgelegd op 1 september 1939. Maar de realiteit is niet zo eenvoudig als deze algemeen aanvaarde conventie en vergt nadere uitleg. De eerste prooi die Hitler in het vizier had was Oostenrijk, zijn vaderland. En de *Führer* maakte daar in 1938 geen geheim van. Hij nodigde de Oostenrijkse kanselier, Kurt Schuschnigg, naar zijn landhuis in Berchtesgaden op de Obersalzberg uit. Daar stelde Hitler onomwonden dat hij Oostenrijk zou annexeren, met of tegen de zin van Schuschnigg. Desnoods zou hij geweld gebruiken. Schuschnigg wist dat Oostenrijk militair geen enkele kans maakte tegen het Duitse leger en trad af. In zijn plaats werd onder druk van Hitler op 12 maart 1938 de Oostenrijkse nazi Arthur Seyss-Inquart tot kanselier benoemd. En het eerste wat Seyss-Inquart deed, was Adolf Hitler een telegram zenden met de vraag om troepen te sturen om ‘de orde te handhaven en bloedvergieten te vermijden’.

‘Volledig toevallig’ had Hitler de nodige machten klaarstaan aan de grens, die dan ook zonder verwijl dezelfde dag Oostenrijk nog binnen trokken. De Duitsers hadden aan enige weerstand verwacht, maar die kwam er hoegenaamd niet. De Oostenrijkers hadden van dichtbij het economisch mirakel gezien dat Hitler in de jaren ‘30 in Duitsland realiseerde. De meesten wilden in hun land graag hetzelfde. De invasie werd dan ook één groot volksfeest, behalve voor Joden, communisten en andere tegenstanders van de nazi’s... Op 13 maart 1938 riep Hitler de *Anschluss* van Oostenrijk uit. De bergstaat werd herdoopt tot de *Ostmark*, een nieuwe Duitse provincie. Bij dit alles werd geen schot gelost en er waren ook geen oorlogsverklaringen. Deze daad van agressie kunnen we dus moeilijk als het begin van de Tweede Wereldoorlog beschouwen.

Volgend doelwit: het rijke Tsjechoslowakije. En dat was minder evident, want Tsjechoslowakije had in die tijd één van de sterkste legers van Europa uitgebouwd. Maar na een potje diplomatiek armworstelen, werd in de nacht van 29 op 30 september 1938 het Akkoord van München ondertekend. Daarmee verklaarden Britten, Fransen en Italianen zich akkoord met het feit dat Hitler het Sudetenland inpalmde, het meest waardevolle deel van Tsjechoslowakije. Dit in ruil voor ‘*Peace for our time*’, zoals de Britse premier Chamberlain het trots uitdrukte. De Tsjechoslowaken stonden er meteen helemaal alleen voor. En na de nodige Duitse, Britse en Franse druk konden ze niet anders dan de koehandel aanvaarden. Hitler boekte opnieuw succes zonder wapengeweld of oorlogsverklaringen. En kort daarna palmde hij zonder veel omhaal of internationale tegenmaatregelen ook het grootste stuk van de rest van Tsjechoslowakije in.

Het begin van WOII

De *Peace for our time* duurde minder dan een jaar. Na de Eerste Wereldoorlog had Duitsland een behoorlijk deel van zijn grondgebied aan Polen verloren. Dat recupereren stond als het volgende punt op de agenda van de *Führer*. En vermits Hitler niet hield van halve maatregelen, sloot hij een deal met Stalin om Polen volledig onder hun beiden te verdelen. Dit akkoord ging de geschiedenis in als het Molotov-Ribbentrop pact, dat getekend werd op 24 augustus 1939. Op 1 september 1939 viel Hitler vervolgens Polen binnen. Deze maal werd er wel heftig gewapende weerstand geboden, maar er was nog steeds geen enkele oorlogsverklaring. Die kwam er pas op 3 september 1939 vanwege de Britten en de Fransen. Maar ook daarmee startte de Tweede Wereldoorlog nog niet echt, want aan het westelijk front gebeurde er tot 9 mei 1940 niet zoveel. Er werd aan

beide zijden letterlijk meer gevoetbald en gekaart dan gevochten. Deze bizarre periode ging de geschiedenis in als de ‘schemeroorlog’ (*Sitzkrieg / phoney war / drôle de guerre*).

Eind 1939 liet Adolf Hitler zijn oog op Noorwegen vallen. De strategische positie van het land voor de doorvoer van Zweeds ijzererts en de mogelijkheid om van daaruit met U-boten te opereren maakten het een zeer interessante prooi. Op 8 april 1940 vielen de Duitse troepen in de operatie *Fall Weserübung* Denemarken en Noorwegen binnen en daarmee waren ze de Britten net voor. De Denen waren totaal verrast en gaven zich na enkele uren reeds over. De Noren boden echter hardnekkig weerstand en het kostte de Duitse troepen twee maanden en heel wat verliezen om het land te bezetten.

En dan volgde 10 mei 1940, de dag waarop Hitler de *Blitzkrieg* tegen Frankrijk, België en Nederland startte. Daarmee kwam de oorlog plots zeer dichtbij voor West-Europa. Eigenlijk had Hitler geen enkele kans om deze onderneming tot een goed einde te brengen. Want zowat alle militaire specialisten waren het erover eens: de Franse grens was veel te zwaar beveiligd. De Maginot verdedigingslinie was ondoordringbaar. De Duitse strateeg *Generalleutnant* Erich von Manstein legde aan Hitler echter een gedurfd plan voor. Ter hoogte van de Belgische en Franse Ardennen was de Maginotlinie net iets minder sterk. Logisch, want het werd onmogelijk geacht om met een grote hoeveelheid pantsers over de smalle kronkelwegen en bruggetjes van de Ardennen te vorderen. Onmogelijk? Dat klonk de *Führer* als muziek in de oren. Geheel onverwacht sneden de Duitse pantserkolonnes zonder noemenswaardige weerstand door de Belgische en Franse Ardennen. Het doorbreken van de Maginotlinie in die zone was bijna kinderspel. De Franse militairen zaten veilig in de zware verdedigingsstellingen op de grens, maar de Duitse pantserkolonnes bevonden zich al diep achter hun rug in Frankrijk. De Duitse infanterie volgde door de openingen die de pantsers gemaakt hadden. Het duurde dan ook maar enkele dagen voor de meeste Franse troepen en zowat het hele Britse expeditieleger afgesneden en omsingeld waren.

De enige uitweg die de Britten voor hun expeditieleger nog hadden, was een evacuatie naar Groot-Britannië via de haven van Duinkerke. Maar de Duitse tanks vorderden veel sneller dan het Britse leger. Op 24 mei 1940 bevonden de Duitse pantsers zich op 16 kilometer van Duinkerke, de Britten moesten minstens nog 60 kilometer afleggen. De val klapte dicht, de *Wehrmacht* kon zonder veel moeite de laatste vluchtweg blokkeren.

De *Wehrmacht* was het Duitse leger, bestaande uit het *Heer* (de landmacht), de *Kriegsmarine* (de marine) en de *Luftwaffe* (de luchtmacht). De SS behoorde niet tot de *Wehrmacht*, maar de *Waffen-SS* viel als de gewapende vleugel van de paramilitaire organisatie in sommige operaties wel onder de operationele controle van de *Wehrmacht*. Voor alle andere domeinen zoals tucht bleef *Reichsführer-SS* Heinrich Himmler altijd bevoegd.

Maar dan, op 24 mei 1940 om 12.45 uur, beval Hitler totaal onverwacht zijn tankkolonnes om te stoppen. Hij liet het Britse leger de tijd om Duinkerke te bereiken en de evacuatie uit te voeren. De Duitse generale staf begreep er niets van. In deze fase hadden de Duitse troepen gemakkelijk het volledige Britse expeditieleger kunnen gevangen nemen en/of vernietigen. Hoogstwaarschijnlijk zou dit de Tweede Wereldoorlog toen al beëindigd hebben. Want de Britse regering zou de druk van de bevolking om aan de onderhandelingstafel aan te schuiven niet hebben kunnen negeren. Misschien verloor Hitler door deze beslissing de oorlog nog niet definitief, maar hij liet in elk geval de beste kans liggen om de strijd in zijn voordeel te beslechten. De *Führer* hoopte om na dit ‘groots gebaar’ een (vrede)sakkoord met de Britten te kunnen afsluiten, zodat hij zich volledig op de expansie naar het oosten zou kunnen focussen. Dat bleek echter een zware misrekening. Want net op 10 mei 1940 was Neville Chamberlain in Groot-Brittannië als *Prime Minister* opgevolgd door Winston Churchill, en daar vielen geen deals mee af te sluiten.

Het begin van het einde

Op 22 juni 1941 startte Hitler na lang aarzelen operatie Barbarossa, de inval in de Sovjet-Unie. Het openen van een tweede front vormde een enorm risico. Hij wist het toen nog niet, maar die dag verloor hij voor de tweede maal de Tweede Wereldoorlog, en deze keer definitief. Het doel was om, net zoals de succesvolle inval in Frankrijk, opnieuw een *Blitzkrieg* te voeren en vóór het intreden van de winter de strijd met de Sovjets te beslechten. En moeilijk kon dat niet worden, want Hitler was ervan overtuigd dat het Rode Leger uit inferieure, domme, slecht geleide incapabelen met antieke wapens bestond. Het zou volstaan om ‘*de deur in te stampen om het hele rotte bouwwerk te laten instorten*,’ zoals hij het zelf uitdrukte. En aanvankelijk stapelden de overwinningen van de Duitse oorlogsmachine zich inderdaad op. Het ene Sovjetleger na het andere, bestaande uit honderdduizenden soldaten, werd gevangen genomen of vernietigd. Maar de reserves van Stalin leken wel onuitputtelijk te zijn. Voor elk leger dat Duitsland

DE VERWACHTE NEDERLAAG

vernietigde, stuurde de leider van de Sovjet-Unie twee nieuwe de onmetelijke vlakten in. En bij het begin van de barre Russische winter van 1941-1942 kwam de Duitse oorlogsmachine voor het eerst tot staan.

Eind 1941 maakte de *Führer*, na het stopbevel voor Duinkerke en het starten van een tweefrontenoorlog, opnieuw een dodelijke strategische fout waardoor hij voor de derde maal de Tweede Wereldoorlog verloor. Het was al een tijdje hommeles tussen Japan en de VS. De Amerikanen hadden embargo's ingesteld om de Japanse expansiedrang in te perken. Daardoor geraakten de Japanners niet meer aan de nodige grondstoffen en voelden zich op hun beurt bedreigd in hun voortbestaan. Op 7 december 1941 vielen de Japanners Pearl Harbour aan, waardoor ze meteen in oorlog waren met de VS. Nauwelijks enkele dagen later, op 11 december 1941, verklaarde nazi-Duitsland de oorlog aan de VS. De meeste Amerikanen waren stomverbaasd dat ze plots openlijk in de strijd betrokken waren. Want alhoewel VS-president Roosevelt onofficieel reeds heel wat steun verleend had aan Churchill was het in zijn land zelfs nog wettelijk verboden om aan het conflict deel te nemen. De VS was op dat ogenblik dus zeker (nog) niet van plan om ten strijde te trekken tegen Duitsland. De Amerikaanse industrie floreerde dankzij de (on)rechtstreekse verkoop van wapens en goederen allerhande aan alle strijdende partijen in Europa.

Op 27 september 1940 hadden Duitsland, Italië en Japan het Driemogendhedenpact ondertekend. Hierin beloofden ze elkaar steun in geval van een militair conflict. Maar niemand geloofde dat Hitler zich daar zou aan houden, gezien de moeilijke militaire situatie waarin hij zich reeds bevond. Maar de *Führer* had een ander plan in gedachten. Het Duitse leger was net vastgelopen in Rusland en Hitler wou Stalin met een bijkomend probleem opzadelen. Hitler hoopte dat door de Duitse oorlogsverklaring aan de VS, de Japanners zo dankbaar zouden zijn voor zijn steun, dat ze als tegenprestatie de Sovjet-Unie in het oosten zouden aanvallen. Stalin zou dan meteen in een tweefrontenoorlog betrokken worden, aan zijn oostelijke en westelijke grenzen, wat de opdracht van de Duitse troepen aanzienlijk zou verlichten.

De Japanners zagen dat echter helemaal anders. Zij hadden al de handen vol aan de oorlog met de Amerikanen. De Sovjet-Unie ook nog aanvallen zou meer dan een stap te ver zijn geweest. Japan was daar overigens ook niet toe gebonden, want in het Driemogendhedenpact was een uitzondering voorzien. Een conflict met de USSR viel buiten de overeenkomst. Het opzet van Hitler mislukte dus totaal en daarmee had hij met de VS een bijzonder sterke bijkomende tegen-

stander die nu ook zelf op het strijdtoneel verscheen en zich niet enkel meer tot logistieke ondersteuning beperkte. Maar initieel leek deze vergissing niet meteen rampzalig uit te draaien. De Amerikanen waren helemaal niet voorbereid op de oorlog, dus op het slagveld viel er nog niet veel te merken van de nieuwe tegenstrever. En in het voorjaar van 1942 konden de Duitse legers in de Sovjet-Unie een vervolg breien aan hun successen van het vorige jaar. Maar het einde was in zicht, want in 1942 keerden de kansen aan het Oostfront definitief, meer bepaald in twee fasen:

- ✓ Ondanks de grote overwinningen van de *Wehrmacht* en de enorme verliezen die Stalin leed, slaagden de Sovjets erin om in 1942 nog eens meer troepen te mobiliseren. Hoe meer Sovjetsoldaten de Duitsers uitschakelden, hoe meer nieuwe legers Stalin in de strijd gooide. Hitler had de reserves van Stalin en de kwaliteit van de Sovjetmilitairen zwaar onderschat. Hij was ervan uitgegaan dat na enkele nederlagen het Rode Leger als een kaartenhuisje in elkaar zou zakken. De minderwaardige Slavische volkeren konden nooit op tegen het superieure Germaanse ras. Maar niets was minder waar. En Stalin toonde zich ook strategisch een meester. Hoe meer Hitler de beslissingen naar zich toetrok en zich met de kleinste details bezig hield, hoe meer initiatiefruimte Stalin aan zijn generaals gaf, wat een briljante zet bleek.
- ✓ Tijdens de winter '41-'42 hadden de Sovjets opgemerkt dat de Duitse troepen niet goed bestand waren tegen de ijskoude Russische temperaturen. In november '42 lanceerde Stalin daarom een grootscheeps offensief. Dat betekende het begin van het einde voor de Duitse legers in de Sovjet-Unie. Op 31 januari '43 ging het Duitse *6.Armee* ten onder in Stalingrad. *General-feldmarschall* Friedrich Paulus gaf zich over nadat 400.000 Duitsers gesneuveld waren.

Begin 1943 was de oorlog voor nazi-Duitsland dus in feite al verloren. En ondanks alle offensieven die Hitler nog lanceerde, de overmacht van de geallieerden, zowel aan het front als in de achtergrond, was te groot om nog een kans te maken. Zowel de geallieerden als de Duitse machthebbers wisten toen al duidelijk welke richting het zou uitgaan. Dit alles betekende dat men zowel aan Duitse als aan geallieerde zijde in 1943 al begon met de voorbereiding van het einde van de oorlog. Complottheorieën waarvan de uitvoering jaren voorbereiding zou gevergd hebben kunnen dus niet afgewezen worden wegens een gebrek aan tijd, want die was ruimschoots voorhanden. De Duitse nederlaag kwam niet plots en onverwacht in 1945.

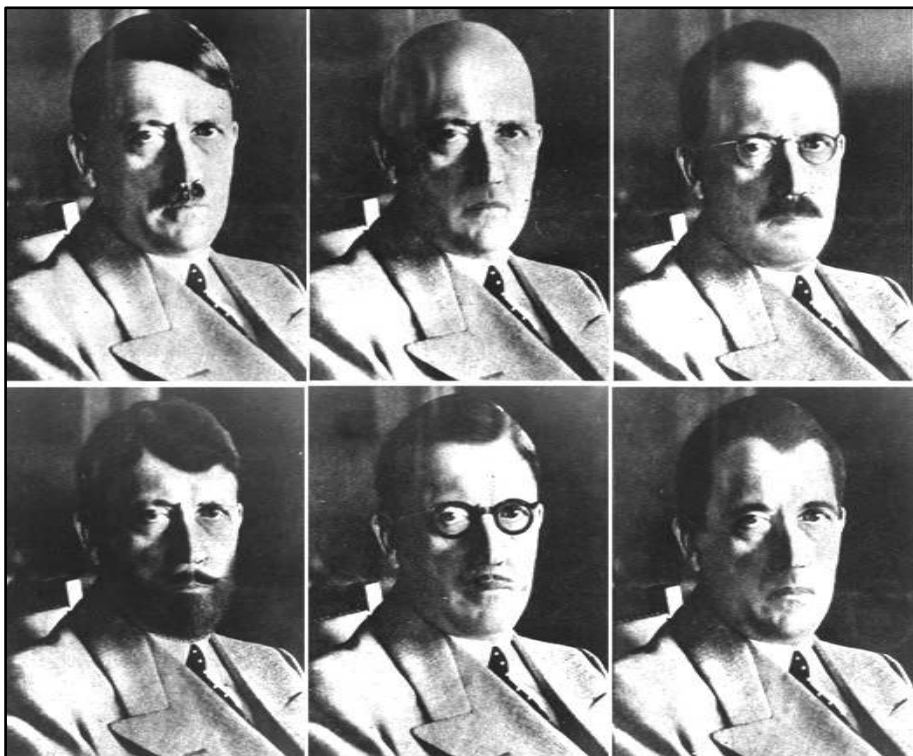
DE VERWACHTE NEDERLAAG

De geallieerden rukken op

En zoals reeds een tijdje te voorzien was verloor Adolf Hitler WOII voor de vierde en laatste maal op D-Day, 6 juni 1944. En deze keer kon hij er zelf weinig aan veranderen. Hij maakte weliswaar opnieuw een fout toen hij zich liet overtuigen door een Britse dubbelspion dat de landing in Normandië slechts een afleidingsmanoeuvre was en dat de echte invasie ter hoogte van het Kanaal zou doorgaan, veel dichterbij de Belgische grens. Het duurde dan ook te lang voor de *Führer* het geallieerde plan doorzien had en versterkingen naar Normandië stuurde. Maar zelfs al had hij dat onmiddellijk gedaan zou dat de oorlog enkel nog een beetje verlengd hebben. De krachtsverhoudingen waren economisch en militair zo onevenwichtig, dat de uitslag van de strijd al lang vast stond.

Wonderwapens

De geallieerden wisten dus dat het einde in zicht was en wilden absoluut vermijden dat de *Führer* kon ontsnappen. Het *Office of Strategic Services* (OSS) vreesde dat Hitler zich zou vermommen om te vluchten en liet na de geallieerde landing op D-Day Eddie Senz, een make-up artiest uit New York, een reeks portretten van mogelijke vermommingen maken.

ONTSNAPT UIT DE FÜHRERBUNKER

Het resultaat werd verspreid aan Amerikaanse bevelhebbers in Europa. Het brede publiek kreeg deze foto's pas te zien toen het Duitse weekblad *Der Spiegel* ze ontdekte in de jaren negentig.

Maar Adolf Hitler wist niet van opgeven en probeerde met allerlei *Wunderwaffe* om de kansen toch nog te doen keren. En dat was net het probleem, want door zoveel projecten op te starten kreeg het enige nieuwe wapen dat de overwinning nog had kunnen opleveren, de atoombom, te weinig aandacht en middelen. De succesvolste wonderwapens, de V2-raketten, vormden een staaltje van technisch vernuft. Maar ze betekenden voor nazi-Duitsland slechts een druppel op een hete plaat, zelfs al werden er tussen september 1944 en maart 1945 meer dan 3000 van gelanceerd. Ook de *U-Boote* type XXI, die tegen het einde van de oorlog net niet operationeel konden ingezet worden, waren hun tijd ver vooruit. De Amerikanen bouwden verder op dit concept om in 1954 hun eerste atoomonderzeeër de USS Nautilus te water te laten.

Eén van Hitlers andere wonderwapens: de Bachem Ba 349. Het bemande toestel werd afgevuurd als een luchtdoelraket en had raketten aan boord om geallieerde bommenwerpers neer te halen, waarna de piloot met een schietstoel uit het toestel schoot en dan landde aan een parachute. Dat was althans de bedoeling. Bij de eerste testvlucht op 1 maart 1945 verloor de piloot het bewustzijn door de extreme G-krachten bij de start en stortte neer. De Bachem werd nooit operationeel ingezet.

Maar de *Führer* ondersteunde ook een hele reeks ronduit gekke projecten. De *Ratte* was een tank die 1.000 ton zou wegen. Ter vergelijking: de grootste Duitse *Panzer*, de *Königstiger*, woog 70 ton. Albert Speer kon Hitler ervan overtuigen om af te zien van de productie van de kolossale *Ratte*. De *Fieseler Fi 103R Reichenberg* was een bemande V1 ‘vliegende bom’ die ook van de planning afgevoerd werd. Maar sommige wonderwapens vormden het bewijs van nog veel grotere ambities. In 1929 had de Duitse fysicus en ingenieur Hermann Julius Oberth een plan uitgetekend voor een ruimtestation dat rond de aarde zou cirkelen. Van daaruit zou men met een grote concentrische spiegel het zonlicht opvangen en een dodelijke straal naar de aarde sturen. Het eerste ruimtewapen. Tegen het einde van de Tweede Wereldoorlog werd dit plan terug bovengehaald in het testcentrum van de Duitse artillerie in Hillersleben. Het *Sonnengewehr* zou vanuit de ruimte schepen en zelfs hele steden kunnen verbranden...

En terwijl men in Duitsland koortsachtig aan de wonderwapens werkte, werd de vlucht van de nazikopstukken naar Zuid-Amerika druk voorbereid en dat ging niet onopgemerkt voorbij. Op 4 september 1944 stuurde FBI-agent D.J. Ladd een memo aan J. Edgar Hoover, directeur van de FBI. Ladd meldde dat er voorbereidingen getroffen werden om Hitler bij het einde van de oorlog te laten onderduiken in Argentinië. Bovendien liet hij weten dat er plannen bestonden om Duitse wapens en wetenschappers over te brengen naar hetzelfde land. Zelfs in de pers doken op dat ogenblik reeds berichten op dat de kans reëel was dat Adolf Hitler zou proberen om te ontsnappen naar Zuid-Amerika.

Van 16 december ‘44 tot 25 januari ‘45 gooide Hitler voor een laatste maal alles in de strijd. Hij stuurde alles wat hij nog over had door de Belgische Ardennen richting Antwerpen, de haven die de geallieerden al veroverd hadden en gebruikten voor de aanvoer van troepen en militair materieel. In de Ardennen liep het Duitse offensief echter roemloos vast, en daarmee vervloog ook de laatste Duitse hoop. Van dan af kon het Duitse leger enkel nog achteruit trekken en de onvermijdelijke nederlaag zolang mogelijk uitstellen.

De Führer is spoorloos

En nog was Hitler duidelijk niet van plan om de handdoek in de ring te gooien. Hij wou vechten tot de laatste soldaat. Indien de Germaanse *Übermensch* niet zegevierde, verdiende hij niet om te leven. Maar zou de *Führer* zelf wel het einde van de oorlog halen? En waar was hij? In het voorjaar van 1945 was Hitler

ONTSNAPT UIT DE FÜHRERBUNKER

van de aardbodem verdwenen. De geallieerden wisten niet waar hij zich verschanst had. De Amerikanen hechtten geloof aan de informatie dat de *Führer* zich teruggetrokken had in zijn 'Alpenvesting', een groot complex van ondergrondse bunkers en gangen in de omgeving van zijn villa op de Obersalzberg in Beieren. Van daaruit kon hij met enkele honderdduizenden fanatieke SS'ers de strijd nog lange tijd volhouden. Of verbleef hij toch nog in Berlijn?

Carl Wiberg, een Zweedse zakenman die spioneerde voor de geallieerden in Berlijn, stuurde op 18 april 1945 een rapport waarin hij meldde dat hij vernomen had dat Hitler zich in Berlijn bevond. Maar veel waarde werd daar niet aan gehecht, want er kwamen minstens evenveel tips binnen dat Hitler in het zuiden van Duitsland resideerde. De twijfel bleef dus bestaan en de geallieerden gingen er nog altijd van uit dat Hitler zich in zijn Alpenvesting bevond.

Op 23 april 1945 gaf *Generalleutnant* Kurt Dittmar zich bij Magdeburg over aan de Amerikaanse *30th Infantry Division*. Dittmar werd meteen op de rooster gelegd, maar toen men hem details vroeg over de Alpenvesting wist hij niet waar de ondervragers het over hadden. De Duitse *Generalleutnant* had begin 1945 in een Zwitserse krant een artikel gelezen over deze Alpenvesting, maar dat was volgens hem een puur verzinsel. Dittmar verklaarde ook dat Hitler zich met zekerheid in Berlijn bevond. En de *Führer* was volgens hem niet van plan om er te vertrekken, hij zou er gedood worden of zelfmoord plegen. Maar nog waren de geallieerden niet overtuigd. Achteraf zou nochtans blijken dat de informatie die Dittmar verstrekt had volledig correct was. Althans wat de verblijfplaats van de *Führer* betrof. Want het valt moeilijk te geloven dat *Generalleutnant* Kurt Dittmar niet wist dat Hitler op de Obersalzberg een volledig complex van ondergrondse bunkers en gangen had laten bouwen, inclusief een commandocentrum.²

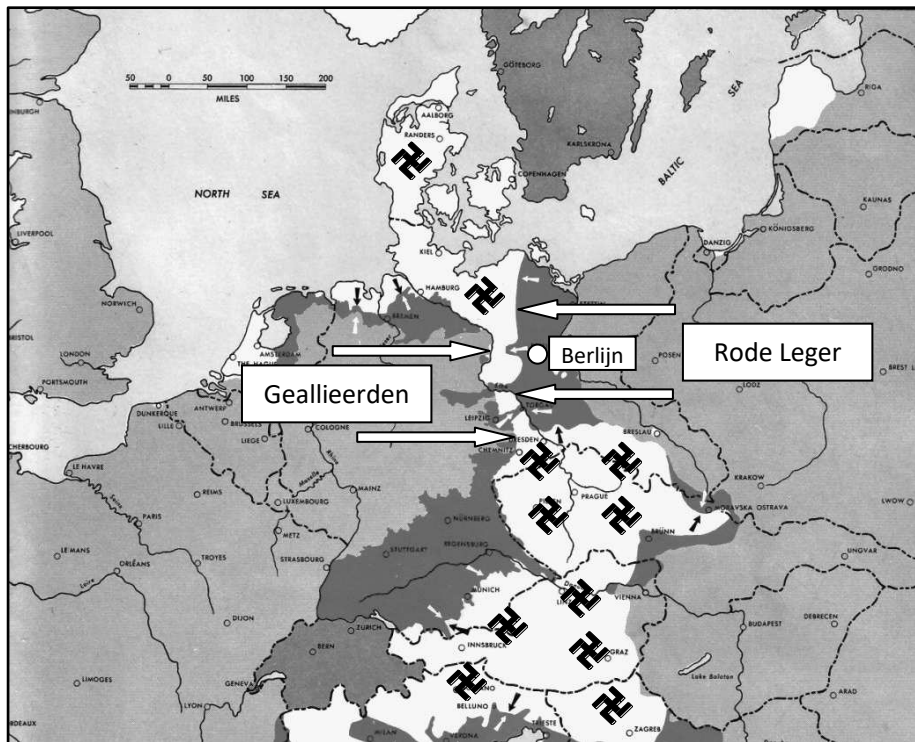
Op 24 april 1945 verklaarde *Reichsführer-SS* Himmler tijdens geheime onderhandelingen met de geallieerden dat Hitler zo ziek was dat hij nog maximaal twee dagen te leven had. Hij zou met zekerheid spoedig getroffen worden door een hersenbloeding. Dus misschien was hij ondertussen al op natuurlijke wijze overleden?

Eind april 1945 kwam het einde voor nazi-Duitsland definitief in zicht. Van alle zijden rukten de geallieerden op. De Sovjets bezetten bijna het volledige noorden en oosten van Duitsland. Berlijn was een steeds kleiner wordend eiland

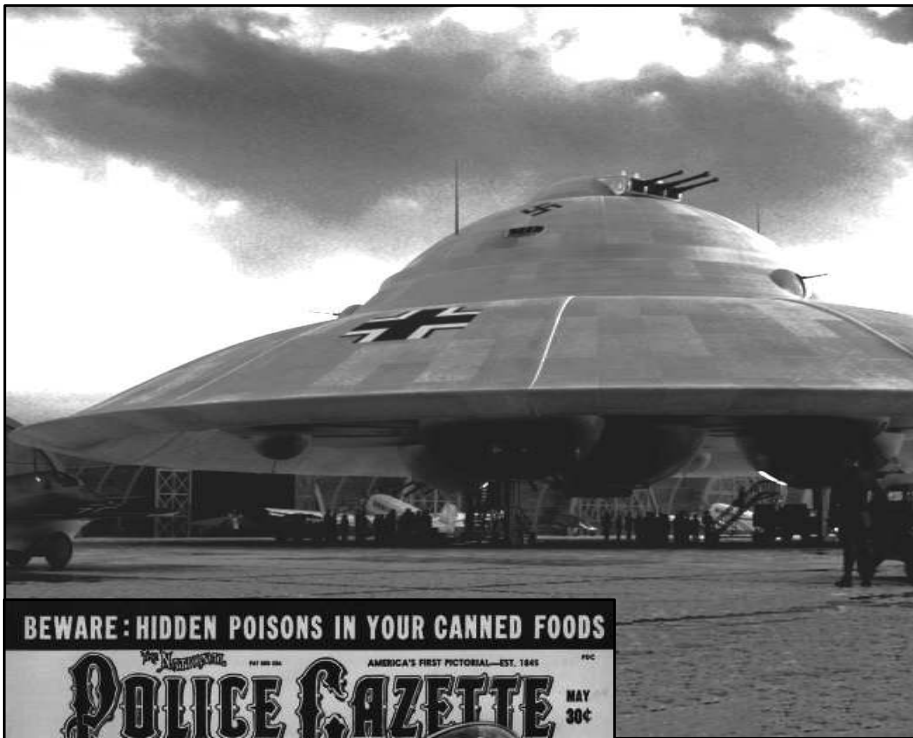
DE VERWACHTE NEDERLAAG

in handen van de Duitse troepen. Het was nog slechts een kwestie van uren of dagen voor de Sovjets de kanselarij en de *Führerbunker* zouden innemen. Maar de westerse geallieerden hadden er het raden naar hoe het er in de omgeving van Berlijn juist aan toeling. Want de USSR vocht wel mee tegen de nazi's, maar in feite vertrouwde Stalin de Britten en de Amerikanen voor geen haar.

Eén feit is zeker: aangezien de Duitse nederlaag zowel voor de geallieerden als voor nazi-Duitsland al minstens twee jaar vaststond, was er meer dan voldoende gelegenheid om zich op het einde voor te bereiden. Maakte Adolf Hitler daar gebruik van? Waren er plannen gesmeed met valse dossiers en röntgenfoto's, onderduikadressen, dubbelgangers enz? Er was in elk geval genoeg tijd voor.

De toestand op 30 april – 1 mei 1945. Enkel de witte zones zijn nog in Duitse handen. In het noorden zijn de westerse geallieerden opgerukt tot aan de Elbe. Vanuit het oosten vordert het Rode Leger met grote snelheid. Berlijn is nog slechts een klein eilandje in het gebied dat reeds onder controle is van de Sovjets. (kaart *US Army Map Service*)

BEWARE: HIDDEN POISONS IN YOUR CANNED FOODS

EST. 1845 **POLICE GAZETTE** AMERICA'S FIRST PICTORIAL—EST. 1845 FDC **MAY 30c**

SPORTS • PEOPLE • TRUE ADVENTURE

EXCLUSIVE EXPOSE...

HITLER IS ALIVE!

NEW EYEWITNESS REPORT OF NAZI HIDEOUT.....

AVA GARDNER'S SECRET LOVE LIFE
why her lovers come and go!

PUERTO RICO SIN CAPITAL OF THE CARIBBEAN **BASEBALL PREVIEW—WINNERS OF 1964**

ADOLF HITLER

Zelfs in de sixties was (vooral in de VS) de storm nog niet gaan liggen. Was Adolf Hitler misschien ontsnapt in een nazi-UFO, één van zijn *Wunderwaffe*?

Complottheorieën

Generaties historici en amateuronderzoekers hebben sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog geprobeerd om uit te vissen wat er juist gebeurd is met Adolf Hitler en Eva Braun in april 1945, en wie weet nadien nog. Er werden dan ook een oneindige reeks hypothesen ontwikkeld. Veel daarvan zijn gepubliceerd en werden wereldwijde bestsellers. Het is onmogelijk om al die veronderstellingen en boeken te bespreken, maar er zijn er toch wel een paar die het vermelden waard zijn. Indien we daar enige grond van waarheid kunnen in ontdekken, zijn we meteen al een heel stuk gevorderd in onze speurtocht.

Veel complottheorieën, zoals de tegenstanders ze noemen, gaan ervan uit dat Hitler en Braun na de oorlog een onderkomen gevonden hebben in Zuid-Amerika. Op zich is die veronderstelling niet zo gek. Want in Zuid-Amerika leefden al decennia lang heel wat etnische Duitsers, waarvan de meerderheid reeds van in de jaren '20 en '30 nazigezind was.

Ratline naar Zuid-Amerika

Het staat vast dat veel Duitse nazi's hun vlucht naar Zuid-Amerika effectief voorbereid en ook uitgevoerd hebben. Meerdere betrouwbare bronnen beschrijven *Aktion Adlerflug*³, waarbij onder leiding van nazikopstuk Martin Bormann grote hoeveelheden goud, juwelen, geld en industriële belangen naar het buitenland overgebracht werden. Tussen 1943 en 1945 openden bijvoorbeeld meer dan 200 Duitse bedrijven filialen in Argentinië. Honderden patenten werden getransfereerd en allerlei financiële constructies werden opgezet via Zwitserse bedrijven. Duitse banken zoals de *Banco Alemán Transatlántico* vormden een veilige haven voor nazifondsen in Zuid-Amerika. Bormann zorgde zelfs voor eigen scheepslijnen, zoals de *Compañía Naviera Levantina* en de luchtvaartmaatschappij *Linee Aeree Transcontinentali Italiane*.

Volgens minder bevestigde bronnen startte Martin Bormann in 1943 ook *Aktion Feuerland*.⁴ Daarbij werd een schuiloord in Patagonië voorbereid voor de topnazi's en waarschijnlijk ook voor Hitler zelf. In Argentinië waren er immers dun bevolkte gebieden, bijna volledig in handen van etnische Duitsers die de nazi's bijzonder welgezind waren. Maar schuiloorden voorbereiden vormt natuurlijk nog geen enkel bewijs dat ze nadien ook effectief door Hitler en Braun gebruikt werden.

Na de Duitse capitulatie was het voor veel nazi's uitermate belangrijk om niet in handen van de Sovjets te vallen. Ze waren er namelijk van overtuigd dat de gruwelijkheden die ze aan het Oostfront uitgehaald hadden, met gelijke munt zouden terugbetaald worden. Velen probeerden dan ook om in de Britse of Amerikaanse zone te geraken om daar de wapens neer te leggen. Een aantal bemanningen van U-boten bevond zich daarbij in een luxepositie. Zij konden immers gebruik maken van de mogelijkheid om na de capitulatie nog naar Zuid-Amerika te varen en zich daar pas over te geven. Argentinië was daarbij zeer populair, want het regime was de nazi's gunstig gezind. Op 26 maart 1945 hadden de Argentijnen weliswaar de oorlog verklaard aan Duitsland, maar dat was niet uit overtuiging, doch enkel omdat de druk uit de VS onhoudbaar werd. Ook dit is geen complotdenken, maar wel een geheel van historisch vaststaande feiten. Daaruit afleiden dat Hitler en Braun mogelijk aan boord waren van één van deze U-boten, is niet zo'n grote stap.

Op het einde van en zelfs na de Tweede Wereldoorlog was het voor Duitsers niet eens zo moeilijk om het hazenpad te kiezen. Tienduizenden konden ontsnappen naar Zuid-Amerika via de zogenaamde 'rattenlinies'. Zelfs het Vaticaan zat mee in de organisatie daarvan. Daarom worden deze vluchtwegen soms ook 'kloosterroutes' genoemd. Onder andere Adolf Eichmann, één van de hoofdverantwoordelijken voor de deportatie van miljoenen Joden naar vernietigingskampen, zou op deze manier ontkomen zijn.

De meeste nazi-oorlogsmisdadigers kwamen in Argentinië terecht. President Juan Perón was een groot bewonderaar van Hitler en hij leverde alle mogelijke hulp aan leden van het naziregime. Maar ook in Paraguay, Uruguay, Colombia, Guatemala, Chili, Brazilië, Mexico, Ecuador en Bolivia vonden Duitse oorlogsmisdadigers een veilig onderkomen. Zelfs in een aantal Arabische landen verdwenen nazi's in de anonimiteit. Dat alles is sinds lang bekend, maar de vraag blijft uiteraard nog steeds of Hitler en Braun zelf ook gebruik gemaakt hebben van deze gelegenheid om te vluchten.

De rol van de Verenigde Staten

Een ander thema dat steeds terugkomt in de complottheorieën, is de bewering dat de VS wel degelijk wist waar Hitler ondergedoken zat. Maar de Amerikanen lieten hem zagezegd met rust in ruil voor de Duitse wetenschappers en technologie die ze overgebracht hadden uit nazi-Duitsland. Ook daar zit een belangrijke grond van waarheid in. Op het einde van de oorlog werd *Operation Paperclip* opgezet. De bedoeling daarvan was om zoveel mogelijk Duitse wetenschappers, kennis, documentatie en prototypes allerhande naar de VS over te brengen. In de volledige Operatie *Paperclip* werden alles bij elkaar meer dan 1.600 wetenschappers en technici naar de Verenigde Staten verscheept. Raket-wetenschappers, radarspecialisten, vliegtuigbouwers, medici, fysici, architecten, specialisten in biologische en chemische wapens enz...

De USSR deed trouwens net hetzelfde. In operatie *Osoaviakhim* werden in 1946 meer dan 2.200 Duitse wetenschappers verhuisd naar de USSR, samen met het nodige materiaal en productiefaciliteiten. De volledige *Mittelwerk* V2-fabriek werd bijvoorbeeld overgebracht naar de USSR. Een aantal naziwetenschappers werd ook aan het werk gezet in Operatie *Borodino*, het atoomprogramma van de Sovjet-Unie.

Aan Amerikaanse zijde zijn uiteraard de raketwetenschappers Wernher von Braun en Arthur Rudolph best bekend. Von Brauns volledige team werd samen met de families naar de VS overgebracht. In totaal meer dan 600 personen. Rudolph en von Braun zouden in de volgende jaren uitgroeien tot de helden van de NASA. Zij ontwierpen immers de Saturnus V raket, die de mens naar de maan bracht.

Niemand stelde nog vragen over het naziverleden van de wetenschappers. Geen mens had het er nog over dat von Braun tijdens de oorlog *SS-Sturmbannführer* was. Dat zonder hem het V2-programma nooit duizenden slachtoffers zou gemaakt hebben. Niet alleen omdat hij de ontwikkeling van de raket mogelijk maakte, maar ook omdat hij slechts na lang aandringen bij Hitler het V2-programma mocht opstarten. Niemand vermeldde nog dat von Braun persoonlijk arbeiders rekruteerde in het concentratiekamp Buchenwald, die dan ingezet werden in de *Mittelwerk* V2 fabriek. Daar werden de ongelukkigen rond de klok aan het werk gezet tot ze stierven van uitputting. Om het personeel te 'motiveren' werden er dagelijks een twaalfstal willekeurige ophangingen verricht...

Arthur Rudolph diende de Verenigde Staten wel terug te verlaten. Al naargelang de versie toen het Amerikaanse Ministerie van Justitie ontdekte welke zijn rol was bij de mishandeling van de dwangarbeiders in het V2-project, of toen de VS hem niet meer kon gebruiken. Hoe dan ook, Rudolph werd er pas in 1984 uitgegooid.

In 1975 kreeg de voormalige SS'er von Braun uit handen van de president van de VS zelfs de *National Medal of Science*. Het argument dat de Amerikanen de ondergedoken *Führer* nooit met rust zouden gelaten hebben uit morele overwegingen, gaat dus niet op... Morele principes waren de Amerikanen tijdens de Koude Oorlog volledig vreemd.

Het is een vaststaand feit dat de Amerikanen na de Tweede Wereldoorlog open stonden voor deals allerhande. Of de betrokken nazi's oorlogsmisdaden gepleegd hadden of niet, was van geen enkel belang. Het enige wat telde was of de VS al dan niet voordeel kon halen uit de koehandel. Tijdens de Koude Oorlog was alles ondergeschikt aan de strijd tegen de Sovjet-Unie. *SS-Hauptsturmführer* Klaus Barbie, de 'slachter van Lyon', was verantwoordelijk voor de dood van 4.000 mensen. Hij werkte in Duitsland van 1947 tot 1951 voor het Amerikaanse *Counter Intelligence Corps* (CIC). Nochtans was hij in 1947 in Frankrijk al bij verstek ter dood veroordeeld. In 1951 kon hij dankzij het CIC emigreren naar Bolivië. Daar werkte hij verder voor de Amerikanen. Pas in 1983, toen hij niet meer van nut was, werd hij uitgeleverd aan Frankrijk. In 1987 werd hij tot levenslang veroordeeld en in 1991 stierf hij uiteindelijk in een Franse cel aan leukemie. Dankzij zijn jarenlange diensten voor het CIC kon hij uit de handen van de Mossad blijven. Zolang nazimisdadigers de bescherming van de CIA of het CIC genoten, mochten de Israëli hen niet aanraken.

De VS gebruikte na de oorlog echter niet enkel nazi's in Amerika. In juni 1946 werd in Duitsland de *Gehlen Organization* opgericht. Deze dienst werd samengesteld uit honderden voormalige nazi's, waaronder meerdere massamoordenaars. De naam verwijst naar de leider van deze groep: *Generalmajor* Reinhard Gehlen, het hoofd van de Duitse militaire inlichtingendienst aan het Oostfront tijdens de Tweede Wereldoorlog. Gedurende vele jaren was de *Gehlen Organization* de beste spionagedienst in Oost-Europa, uitsluitend ten dienste van de CIA. De nazileden van de groep konden na de oorlog hun werk gewoon verder zetten, voor een nieuwe werkgever. In 1956 werd Gehlen zelfs benoemd tot hoofd van de Federale inlichtingendienst van West-Duitsland... Ook daar scoren de complotdenkers dus duidelijk een punt. De Amerikanen hadden na de

Tweede Wereldoorlog geen morele bezwaren om samen te werken met voormalige nazi's en hen te beschermen tegen vervolging.

Unternehmen Seewolf⁵

In 1976 begon de FBI stapsgewijs met het vrijgeven van een dossier van meer dan 700 pagina's over het jarenlange onderzoek naar Hitler. Eerst kregen enkel wetenschappers toegang, maar nu kan iedereen zelf heel wat documenten nalezen op de FBI-website. Dit voedde een hele reeks nieuwe complottheorieën. Daarbij worden tips aan de FBI, uitgaande van de meest gekke vogels, meestal zonder meer als vaststaande feiten voorgesteld. Dit vormt uiteraard een uiting van intellectuele oneerlijkheid, maar alles blijkt goed om boeken te verkopen. Indien we de waarheid willen ontdekken, zullen we verplicht zijn ook deze FBI-dossiers volledig door te nemen, op zoek naar de spreekwoordelijke speld in de hooiberg.

De koningen van de complotauteurs zijn de 'onderzoeksjournalisten' Simon Dunstan en Gerrard Williams. Naar eigen zeggen reisden ze een twintigtal keer naar Argentinië en verzamelden er een massa getuigenissen. In hun boek *'Grey Wolf. The escape of Adolf Hitler'* schetsen ze in detail de vluchtweg uit Duitsland en het leven dat Hitler volgens hen na de Tweede Wereldoorlog in Zuid-Amerika geleid heeft. En alhoewel hun boek heel wat kritiek losweekte, staan er toch behoorlijk wat feiten in die ook door andere bronnen gebruikt worden. De Argentijnse journalist Abel Basti beschuldigt hen zelfs van plagiaat, want na 30 jaar onderzoek kwam hij grotendeels tot dezelfde conclusies. Hij schreef daar ook meerdere boeken over.

Het verhaal van Dunstan en Williams klinkt kort samengevat als volgt: Op 28 april 1945 om 03.00 uur landde een Duitse Junkers Ju 52 op de Hohenzollern-dam, een brede laan in Berlijn. Volgens een document van de Britse geheime dienst werd dit toestel bestuurd door Peter Baumgart, een ervaren gevechtspiloot van de *Luftwaffe*. Baumgart verklaarde dit trouwens zelf op zijn proces in Warschau. Een aantal voorname passagiers kwam aan boord en het toestel steeg terug op. Van daar ging het naar een vliegveld nabij Tondern in Denemarken. Daar stapten Adolf Hitler, Eva Braun, haar zusters Ilse en Gretl, *SS-Gruppenführer* Hermann Fegelein en het echtpaar Rumohr uit het vliegtuig. Fegelein was de partner van Gretl Braun (de jongere zus van Eva) en behoorde dus tot de familiekring van de *Führer*. Hij was de rechterhand van SS-chef

Himmler en zijn verbindingsagent in de staf van Hitler. Volgens andere bronnen zou hij op 29 april 1945 wegens verraad geëxecuteerd zijn, maar de ouders van Fegelein beweerden na de oorlog dat zij bericht gekregen hadden dat hij ondergedoken was. Joachim Rumohr was een *SS-Brigadeführer*, die volgens andere bronnen zelfmoord zou gepleegd hebben. Blijkbaar zijn er behoorlijk wat hoge SS-officieren op het einde van de oorlog van het toneel verdwenen door 'zelfmoord'. Een aantal van hen dook nadien gezond en wel terug op in Argentinië...

Friedrich von Angelotty-Mackensen, SS-luitenant, verklaarde op 18 maart 1948 in Nürnberg dat hij Hitler op 29 april 1945 op het vliegveld nabij Tondern gezien had. De *Führer* gaf er volgens hem een toespraak voor een honderdtal aanwezigen en vertrok toen opnieuw aan boord van zijn vliegtuig. De vlucht bracht het gezelschap naar Travemünde, een kuststad in het noorden van Duitsland. Voor het volgende deel van de reis zat de chef van Peter Baumgart, eerste SS-luitenant Werner Baumbach aan de stuurknuppel.

Oberst Werner Baumbach was een bekende Duitse piloot die tot de *Luftwaffe* behoorde, en niet de SS. Hier slaan Dunstan en Williams in elk geval de bal mis.

Ilse Braun was niet meer aan boord, zij had in Travemünde afscheid genomen omdat zij in Duitsland wou blijven. De volgende landing werd uitgevoerd op bevriend grondgebied: de militaire luchthaven van Reus, iets ten zuiden van Barcelona. Dat was het minste wat Franco kon doen voor de man die hem tijdens de Spaanse Burgeroorlog aan de macht geholpen had. Het Duitse vliegtuig werd ter plaatse ontmanteld, zodat er geen bewijzen zouden overblijven. Een Junkers 52 van de Spaanse luchtmacht stond echter klaar om Hitler en zijn gevolg naar Fuerteventura te brengen, één van de Canarische eilanden voor de kust van Afrika.

Hitler, die zijn ganse loopbaan prat ging op zijn bijnaam *Wolf*, stapte nu in de operatie *Seewolf*, die al van in 1944 voorbereid werd. De *Führer* had drie U-boten ter beschikking om van Fuerteventura naar Zuid-Amerika te ontsnappen: de U-1235, U-880 en de U-518. Ondertussen lokten zeven andere U-boten de Amerikaanse oorlogsbodems naar het noorden. De nazi's hadden laten uitlekken dat de onderzeeërs New York zouden aanvallen met V2 raketten, gelanceerd vanop de duikboten. Zo economisch en discreet mogelijk varende, duurde de reis naar de Argentijnse kust ongeveer 59 dagen. Hitler was bijna ter bestemming:

COMPLOTTHEORIEËN

Patagonië, een streek die zich uitstrekt over Argentinië en Chili met viermaal de oppervlakte van Groot-Brittannië maar zeer weinig bewoners telt. In Argentinië woonden al van voor de oorlog zeer veel Duitse immigranten, waarvan het overgrote deel nazisymptatieën koesterde. Na de *Anschluss* van Oostenrijk in 1938 werd in de Argentijnse hoofdstad Buenos Aires een groot volksfeest gehouden, waar meer dan 20.000 mensen aan deelnamen. Waar kon Hitler beter zijn toevlucht zoeken?

Na de landing op de Argentijnse kust werd de reis met het vliegtuig verdergezet. Helemaal naar het zuiden van Patagonië. In San Ramón was al jaren geleden een volledig geïsoleerd en omheind landgoed voorbereid: *Estancia San Ramón*. Dit domein was eigendom van een Duitse prins, die een hevig bewonderaar van Adolf Hitler was. Nazi's en nazisymptisanten controleerden de volledige streek. Niemand kwam er levend terug buiten indien de *Führer* dat niet wenste. Hitler en Eva Braun verbleven hier negen maanden. Uit verklaringen blijkt dat men toen het personeel vertelde dat het echtpaar Hitler in maart 1946 bij een auto-ongeval was omgekomen. De lijken waren onherkenbaar verbrand. Iedereen moest zwijgen. Het spoor liep voor de tweede keer dood.

In werkelijkheid was het bouwen van het definitieve toevluchtsoord van de *Führer* voltooid. Hitler verhuisde zo'n 90 km verderop naar zijn laatste bestemming: *Residencia Inalco* nabij Villa Angostura, dicht tegen de Chileense grens. Rondom het landhuis van de *Führer* woonde een grote groep nazi's in wat 'het Centrum' genoemd werd. Dit Centrum bestond uit drie woonwijken: *Deutschland*, *Heimat* en *Vaterland*. De hele vallei werd door de omwonenden de 'Hitler-vallei' genoemd en was afgesloten met prikkeldraad en wachtposten. Hitler leidde een rustig bestaan in *Residencia Inalco*. Het leven was er goed, en zelfs president Perón bracht er samen met Evita regelmatig enkele dagen door. In het nabijgelegen meer kon men zwemmen en tijdens de winter waren voor de sportieve gasten de skipistes van Cerro Catedral vlot bereikbaar. Hitler genoot van de bezoeken van zijn beschermheer. Het nabijgelegen stadje San Carlos de Bariloche herbergde bijna enkel oud SS'ers, waaronder een aantal beruchte oorlogsmisdadigers: Erich Priebke, Jozef Schwammberger, Josef Mengele, Martin Bormann, Adolf Eichman enz...

Tot aan zijn dood geloofde Hitler nog in een comeback: het Vierde Rijk. Dagelijks hield hij vergaderingen met zijn medewerkers om plannen te smeden. Net zoals vroeger... Maar dat waren niet meer dan hersenspinsels. Op 13 februari 1962 bezweek Hitler uiteindelijk, totaal afgetakeld door depressies en

een beroerte. Zijn arts Dr. Lehman werd kort daarna vermoord. Hier loopt het spoor voor de derde en laatste maal dood.

Hitler stierf in Paraguay

Abel Basti, een Argentijnse journalist en auteur, beschrijft in een ander internationaal goed verkopend boek *'El exilio de Hitler'* ⁶ dat er een afspraak met de VS bestond dat Hitler mocht ontsnappen om niet in de handen van de Sovjets te vallen. Uiteraard wordt de link gelegd met *Operation Paperclip*. De VS leverde met plezier een tegenprestatie voor de kennis en wetenschappers die uit Duitsland overgebracht werden.

Residencia Inalco, waar Adolf Hitler en Eva Braun volgens sommigen hun toevlucht zouden gezocht hebben na de Tweede Wereldoorlog.

Volgens Basti verliep de ontsnapping van de *Führer* uit Berlijn op een enigszins andere wijze dan Dunstan en Williams beschrijven. Hitler geraakte vanuit de *Führerbunker* grotendeels ondergronds tot op de luchthaven van Berlijn Tempelhof. Van daaruit vloog hij met een helikopter naar Spanje. De volgende halte lag op de Canarische eilanden en dan werd de reis verdergezet met een U-boot naar Argentinië. Hitler bleef tien jaar in Argentinië en verhuisde dan naar Paraguay, onder de bescherming van president Alfredo Stroessner, die Duitse wortels had. Hitler zou tenslotte in Paraguay gestorven zijn op 3 februari 1971. Zijn begrafenis werd betaald door rijke families die hem al jaren steunden en beschermden.

De *Führer* werd begraven in een ondergrondse bunker in Asunción, waar nadien een groot hotel op gebouwd werd. In 1973 werd de bunker verzegeld en meer dan 40 mannen die Hitler persoonlijk gekend hadden kwamen afscheid nemen. Onder hen een voormalige Braziliaanse militair, Fernando Nogueira de Araujo, die het verhaal vertelde aan de Braziliaanse krant *Correo Braziliense*. Basti vertelt hoe Fernando Nogueira de Araujo in 1973 (hij was toen 29) een uitnodiging kreeg van een bevriende Braziliaanse nazi, Haroldo Ernest, om een paar dagen naar Paraguay te komen. Als enige Braziliaan nam hij deel aan de afscheidsplechtigheid. Met een lift daalden de genodigden af naar het laagste deel van de bunker. Daar was de toegang tot een crypte, waarin de kist van Hitler stond. Na de plechtigheid werd de toegang tot de crypte dicht gemetseld. Basti schreef nog verschillende andere boeken over hetzelfde onderwerp. Die hebben echter één kenmerk gemeenschappelijk: het gebrek aan hard bewijs. Historici klasseren deze schrijfsels dan ook op de legplank van de fictie.

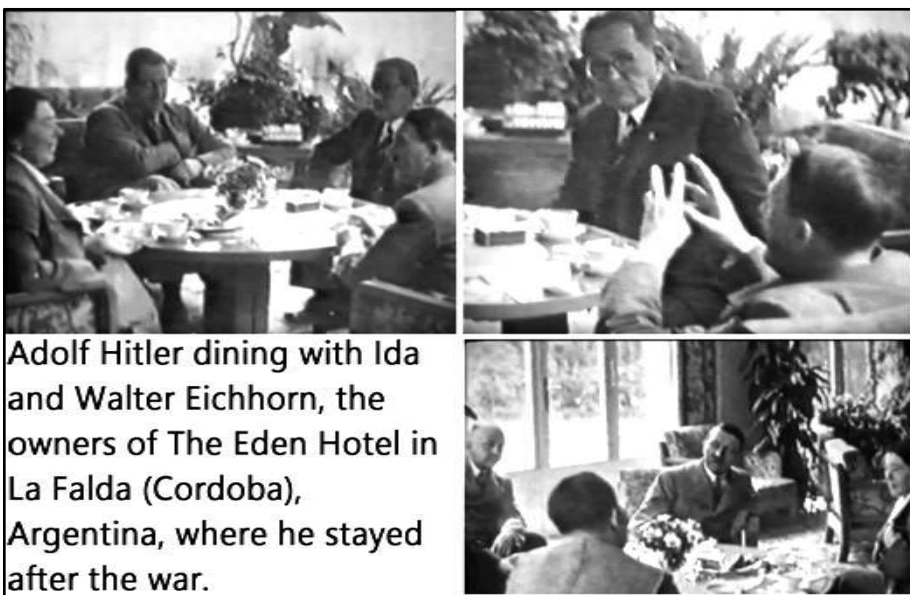
Hotelgasten van de Eichhorns

Een ander onderwerp dat in complotkringen ook vaak opduikt, is het relaas van het Duits-Argentijns echtpaar Eichhorn. Alles speelde zich af in La Falda, in de Argentijnse provincie Córdoba. Het Eden hotel was het mooiste gebouw uit de wijde omgeving. Op het einde van de 19^e eeuw kwamen de Duitsers in deze regio in groten getale toe. Maar ook de internationale jetset, presidenten en zelfs Albert Einstein kwamen in het Eden hotel logeren. In de jaren '30 beleefde dit hotel zijn hoogtepunt. De Duitsers organiseerden er grote feesten telkens de nazi's in Duitsland een nieuw succes boekten. De eigenaars Walter en Ida Eichhorn behoorden tot de vroegste sympathisanten en sponsors van Adolf Hitler. In de jaren '20 stelde Ida Eichhorn zelfs haar volledige spaarrekening ter

ONTSNAPT UIT DE FÜHRERBUNKER

beschikking van de toekomstige *Führer*. De Eichhorns gingen regelmatig naar Duitsland op vakantie en werden dan meestal door Hitler persoonlijk ontvangen. Reeds van in de jaren '20 hadden ze openlijk aan de toekomstige *Führer* hun gastvrijheid in Argentinië aangeboden. Mocht hij ooit een onderkomen zoeken, dan was hij bij hen meer dan welkom. Hitler stuurde de Eichhorns uit dankbaarheid zelfs een Mercedes-Benz, de allereerste die in Zuid-Amerika rondreed.

Catalina Gomero werkte voor de Eichhorns in het Eden hotel. Ze werd reeds als tiener door het koppel opgevangen en daardoor was ze kind aan huis. Gomero vertelde in verschillende boeken en documentaires hoe ze in 1947 drie dagen lang Hitler bediende. Al het personeel was op de hoogte wie de bezoeker was, maar iedereen moest zwijgen. Anders zouden ze hun baan verliezen. Gomero vroeg aan één van de chauffeurs, een zekere Luis, of hun gast echt Hitler was, waarop die haar onmiddellijk het zwijgen oplegde. Het hotel hing vol met foto's van de *Führer*, het was dus niet moeilijk om hem te herkennen. Hitler had enkel zijn snor afgeschoren, voor de rest zag hij er nog heel goed en volkomen ontspannen uit.

Adolf Hitler dining with Ida and Walter Eichhorn, the owners of The Eden Hotel in La Falda (Cordoba), Argentina, where he stayed after the war.

Er bestaan inderdaad foto's van ontmoetingen tussen de Eichhorns en Adolf Hitler. Deze werden echter niet in Argentinië genomen, maar wel tijdens de jaren '30 in Duitsland tijdens één van de vele bezoeken van Ida en Walter Eichhorn.

Plastische chirurgie, dubbelgangers en father Crespi

Na het einde van de Tweede Wereldoorlog zou een zekere Magda Zeitfeld, die deel uitmaakte van een niet nader genoemde Duitse inlichtingendienst, zich overgegeven hebben aan kolonel Kevin Stapleford, één van de topfiguren van de OSS.

Magda Zeitfeld verklaarde naar verluidt dat haar vader de beste plastische chirurg van nazi-Duitsland geweest was. Zij en haar broer waren ook opgeleid in dezelfde specialisatie en werkten samen in het ziekenhuis van haar vader. Eens de oorlog begon werd Magda Zeitfeld inlichtingenofficier voor de Duitsers. In de herfst van 1943 kwamen drie hoge nazi's naar de kliniek, onder maximale beveiliging en geheimhouding. Niemand van het ziekenhuispersoneel mocht hen zien. Zonder dat een medisch dossier mocht opgesteld worden dienden de vader en de broer van Magda Zeitfeld de aangezichten van de drie mysterieuze klanten onherkenbaar te veranderen.

In voorbereiding van de verschillende mogelijke ingrepen werden een aantal schetsen opgesteld, waaraan Magda zou meegewerkt hebben. De drie mysterieuze klanten zouden gekozen hebben voor duidelijk Semitische gelaatstrekken... De chirurgische ingrepen dienden uitgevoerd te worden volgens een welbepaald en strikt tijdsschema. Magda had opgevangen dat de drie na de herstelperiode zouden inschepen in een onderzeeboot in Bremerhaven. Ondanks alle beveiligingsmaatregelen hadden de Zeifelds twee van hun drie klanten wel degelijk herkend: Adolf Hitler en Martin Bormann. Magda Zeitfeld kende Hitler goed, ze had immers meegewerkt om door middel van plastische chirurgie vier dubbelgangers van de *Führer* te creëren. Eens de fysieke kenmerken gelijkend waren, werden de dubbelgangers aangeleerd om op dezelfde wijze als Hitler te praten en te bewegen. Het resultaat volstond voor gesprekken in een beperkt gezelschap. Maar de stijl van de *Führer* in openbare toespraken geloofwaardig imiteren was niet haalbaar. Daarom gaf Hitler na de herfst van 1943 geen publieke speeches meer. Ook werd in die periode een groot deel van zijn persoonlijke staf vervangen. Twee weken na het vertrek van de drie patiënten werd de kliniek door de SS volledig platgebrand. De vader en de broer van Magda Zeitfeld werden vermoord, er bleef geen enkel spoor over.

Een tijdje later huwde Magda Zeitfeld met de Amerikaanse kolonel Kevin Stapleford, de man aan wie ze zich overgegeven had. Maar daar eindigt het verhaal van de Zeifelds nog lang niet. In 1981 bevond de gepensioneerde

kolonel van het Amerikaanse leger Wendell Stephens zich in Ecuador. In een klein dorpje, Cuenca, ontmoette hij een priester: *father* Crespi. De priester bezat in zijn afgezonderde woning in de bergen een schat aan kunstwerken. De kolonel was overtuigd dat hij Adolf Hitler gevonden had die ondergedoken leefde met zijn geroofde kunst. Niemand wou de kolonel echter geloven.

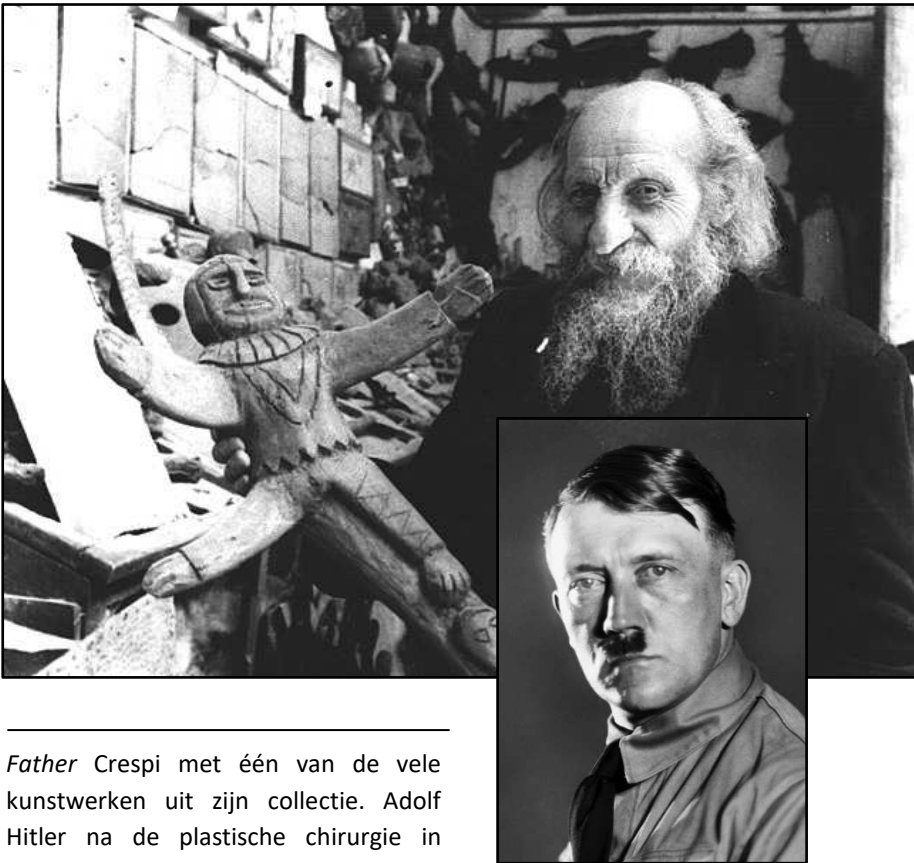
De voormalige militairen Stapleford en Stephens kenden elkaar. En toen Stapleford in 1981 overleed, bezocht Stephens zijn weduwe Magda Zeitfeld. Hij vertelde dat hij de schuilplaats van Hitler ontdekt had en overtuigde haar om mee te gaan naar Ecuador om zijn theorie te bevestigen of te ontkrachten. Magda Zeitfeld stemde in en ontmoette kort nadien *father* Crespi. En ook zij was direct overtuigd dat de priester Hitler was. Ze herkende hem van de schetsen die ze had helpen maken voor de plastische ingrepen en ook aan een kunstwerk dat met zekerheid aan Hitler toebehoorde. Bovendien sprak Crespi vloeiend Italiaans, net als Hitler. Hitler had immers een Italiaanse moeder.

Waar dit vandaan komt blijft een raadsel. De moeder van Adolf Hitler was Klara Pölzl, geboren in het Oostenrijkse Spital bei Weitra. Er bestaat geen enkele aanwijzing dat zij een woord Italiaans sprak.

Wanneer men *father* Crespi vroeg wat zijn levensverhaal was, vertelde hij dat hij afstamde van een Italiaans-Oostenrijkse familie in Noord-Italië. Hij vertrok in de herfst van 1943 naar het Vaticaan en werd daar priester gewijd. Deze timing sloot uiteraard netjes aan bij de plastische ingrepen die de Zeitfelds op Hitler en Bormann uitvoerden. Crespi werd al snel benoemd tot curator van de kunst in de archieven van de Heilige Stoel. In 1956 werd 'Hitler' vanuit het Vaticaan als parochiepriester naar Cuenca in Ecuador gestuurd. Cuenca was al jaren een toevluchtsoord voor heel wat nazi's, waaronder Bormann. Crespi kreeg vaak bezoek van deze Duitse burens. De ondergedoken *Führer* zou de dorpingen regelmatig betaald hebben voor zijn bescherming en het bewaren van zijn anonimiteit. *Father* Crespi stierf op 16 mei 1993 (of 30 april 1982), zagezegd op 90-jarige leeftijd. Meer dan 2.000 mensen waren aanwezig op zijn begrafenis en hij werd te ruste gelegd in een wit marmeren grafmonument. De chef van de lokale politie verklaarde dat groepen Europeanen aanwezig waren, waaronder verschillende Duitsers met gewapende lijfwachten. Na zijn dood ontdekte men voor miljoenen dollars aan kunstwerken. Vele stukken kwamen duidelijk uit de voormalige privécollectie van de *Führer*. Getuigen zagen kort na de begrafenis twee vrachtvliegtuigen vertrekken met onbekende bestemming. Alle kunst van Hitler werd meegenomen.

COMPLOTTHEORIEËN

Het verhaal over Magda Zeitfeld komt oorspronkelijk van een zekere Sean David Morton, een Amerikaanse ‘ziener’. Hij introduceerde zichzelf als ‘de profeet van Amerika’. En Morton is niet enkel gespecialiseerd in de Tweede Wereldoorlog. Hij weet ook alles te vertellen over *Bigfoot* en *Area 51*, waar de Amerikaanse regering de bewijzen van een buitenaards bezoek verbergt. Morton maakte openbaar dat de aliens afkomstig waren van Krondac, een planeet op 800 lichtjaren van de aarde. In 2010 overtuigde hij dan weer meer dan 100 investeerders dat hij de beurs kon voorspellen. Zes miljoen dollar verdwenen met onbekende bestemming. Naar Krondac misschien? In 2017 kwam Morton voor de rechtbank. Er werden hem 51 feiten ten laste gelegd. De jury veroordeelde hem tot een verblijf in de *United States Penitentiary* in Tucson, Arizona. In 2021 werd hij vrijgelaten, waarna hij zijn ‘werk’ meteen hernam.

Father Crespi met één van de vele kunstwerken uit zijn collectie. Adolf Hitler na de plastische chirurgie in Ecuador?

Maar *father* Crespi en zijn kunstcollectie bestonden wel degelijk. *Father* Carlos Crespi Croci was een monnik van de orde van de Salesianen. Hij werd geboren in 1891. Na zijn studies antropologie, natuurkunde en muziek aan de universiteit van Milaan werd hij tot priester gewijd. In 1923 vertrok hij naar een kleine parochie in Cuenca in Ecuador. Hij werkte daar tot 1982. *Father* Crespi stelde zich ten dienste van de inheemse bevolking en groeide uit tot een ware weldoener voor de streek. Hij bestreed de armoede, steunde weduwen en wezen, zorgde voor onderwijs en gaf alles weg wat hij had.

Als uiting van dankbaarheid begon de lokale bevolking kunstvoorwerpen te brengen. Het betrof beeldjes, gegraveerde metalen plaketten en andere voorbeelden van de rijke indianencultuur in Ecuador. *Father* Crespi was hierdoor zo ontroerd dat hij elke gift beloonde met een kleine geldsom. Uiteraard bracht dit de stroom van 'kunst' richting *father* Crespi pas goed op gang. Uiteindelijk verzamelde de priester meer dan 50.000 kunstvoorwerpen, die hij stockeerde op de binnenplaats van de Maria Auxiliadora kerk in Cuenca. Omdat die opslagruimte te klein werd kreeg *father* Crespi toestemming van het Vaticaan om een klein museum te openen.

Na de dood van de priester werd de volledige collectie opgekocht door de nationale bank van Ecuador. Alles wordt nu nog steeds bijgehouden in het museum van de bank. *Father* Crespi werkte dus wel degelijk als priester in Cuenca, maar met Hitler had hij niets te maken. Hij was bijzonder geliefd bij de bevolking en het gemeentebestuur van Cuenca diende na zijn dood zelfs een verzoek in bij het Vaticaan om hem heilig te laten verklaren.

Hitler hier, Hitler daar...

De hele reeks bestaande complottheorieën is ontstaan in het spoor van de wilde verhalen die onmiddellijk na het einde van de Tweede Wereldoorlog al circuleerden. In 1945 deed in Duitsland bijvoorbeeld een hardnekkig gerucht de ronde dat Hitler helemaal niet in Zuid-Amerika ondergedoken zat. Hij was wel degelijk omgekomen in de *Führerbunker* en zijn resten waren er zelfs nog steeds. Het lijk van Hitler werd namelijk ingebetonneerd in de bunker. Het zou bijna onmogelijk zijn om het terug te vinden... Anderen waren er dan weer van overtuigd dat de *Führer* door zijn eigen dokter vermoord werd in opdracht van Himmler. Op zich was dat niet zo vergezocht, want de *Reichsführer-SS* zag zichzelf als de nieuwe sterke man, zelfs na de val van nazi-Duitsland.

COMPLOTTHEORIEËN

In september 1946 werd gemeld dat Hitler zich in Spanje bevond. Hij voerde er het bevel over een aantal U-boten. Net voor Kerstmis bivakkeerde hij in een grot in het noorden van Scandinavië. In 1947 dook Hitler onder in de buurt van Heidelberg. Verkleed als een Amerikaans officier bereidde hij zijn terugkomst voor. Het Vierde Rijk stond in de steigers. In 1950 deed het gerucht de ronde dat Hitler een veilig onderkomen gevonden had in een klooster in Tibet. Maar volgens weer een andere tip was hij ondergedoken in Innsbruck onder de naam Gerhard Weithaupt. Hij werd gezien in een koffieshop in Amsterdam en een Amerikaanse GI ⁷ spotte hem zelfs in een wassalon toen hij zijn was ging ophalen.

Hernán Ancín, die na de Tweede Wereldoorlog als schrijnwerker voor Ante Pavelić werkte, zag Hitler ook meerdere malen in Argentinië.

Ante Pavelić was een geestesverwant van Hitler die in 1941 na de Duitse inval in Joegoslavië benoemd werd tot *Poglavnik (Führer)* van Kroatië.

Pavelić had daar na de oorlog een bouwbedrijf opgestart. Ancín vertelde hoe Hitler in 1953 Pavelić kwam opzoeken. Hij werd begeleid door drie bodyguards en Eva Braun was uiteraard ook van de partij. Hitler was zeer slecht te been en moest bijna gedragen worden door zijn bewakers. Hij was duidelijk herkenbaar en Ancín vertelde ook dat de voormalige *Führer* zijn snor had afgeschoren. Hernán Ancín werd op een bepaald ogenblik zelfs uitgenodigd om kennis te maken met de bezoeker. Ze dronken samen koffie. Voor Ancín bestond er niet de minste twijfel dat hij met Adolf Hitler aan tafel zat.

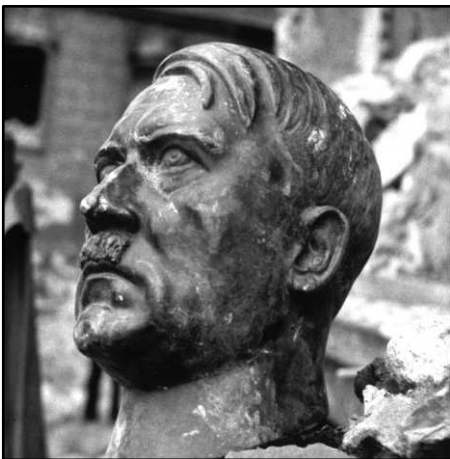
Vele van deze complottheorieën kunnen zonder veel problemen weerlegd worden. En dat zal ook gebeuren bij het doorzoeken van de historische bronnen. Maar bij andere is dat niet zo eenvoudig. Waarom leggen zogenaamde getuigen verklaringen af? Omdat ze ervoor betaald worden door bepaalde auteurs? Een wereldwijde bestseller vormt een kleine goudmijn. Of omdat ze het leuk vinden om de goedgelovige massa op een verkeerd been te zetten? Massahysterie is een vreemd fenomeen. Omdat ze zich in de loop der jaren meer en meer zelf iets wijs gemaakt hebben? Of omdat ze hun medicatie niet volgens voorschrift innemen?

Maar er bestaat natuurlijk nog een andere goede reden. Er waren na de Tweede Wereldoorlog heel wat nazi's en nazisymphisanten die de ideologie kost wat kost in stand wilden houden. En zolang de mensen geloofden dat de *Führer* nog

in leven was, was het nazisme niet dood. De denazificatie van Duitsland was een grote uitdaging voor de overwinnaars. Het neerhalen van alle beelden, versieringen, hakenkruisen enz. vormde een eerste stap. De nazikopstukken opsluiten of executeren was een volgende. Maar niet minder dan 50 miljoen Duitsers hadden tijdens de oorlog van dicht of van ver banden met het nazisme: lidmaatschap van de NSDAP, de nazivrouwengilde, nazisportverenigingen, de *Hitlerjugend*, de nazidoktersbond, het *Deutsche Arbeitsfront*⁸ enz. Het is dan ook niet verwonderlijk dat tot ver in de jaren '50 het nazisme in heel wat hoofden in Duitsland nog verder leefde.

Maar het gemeenschappelijke kenmerk van al deze complottheorieën blijft dat er nooit een afdoend bewijs kan voorgelegd worden. Eén goede foto zou al doorslaggevend kunnen zijn. In 2016 ontdekten Argentijnse archeologen in een afgelegen bos het graf van Adolf Hitler. Het graf was versierd met een swastika en een adelaar en droeg een bordje met *'Hier ligt Adolf Hitler, Führer van het Derde Rijk'*. Maar helaas, de archeologen hadden geen fototoestel of *smartphone* bij zich...

Geen enkele complottheorie kan hard gemaakt worden. Het is altijd een verhaal van 'net niet'. Een getuige heeft wel foto's, maar moet die nog zoeken. Enkele dagen later blijkt dan dat de getuige bedreigd werd en de foto's niet meer durft tonen... Een andere getuige heeft alles verteld op zijn sterfbed en zijn zoon komt dan na de dood van zijn vader met een spectaculair verhaal. Halve waarheden en hele leugens worden in elkaar gevlochten. Maar tot bewijs van het tegendeel zijn al deze complottheorieën enkel goed om boeken te verkopen.

Om dit onderwerp af te sluiten en alvorens te starten met het echte speurwerk, misschien een kleine tip voor een nieuw complotboek? Volgende verklaring is 100% authentiek en voor zover bekend werd ze nog door geen enkele complotauteur gebruikt:

Het vernietigen van de zichtbare beelden van het nazisme was nog maar het begin. De denazificatie van de geesten vormde een veel grotere uitdaging.

COMPLOTTHEORIEËN

'We werden naar een haven gebracht en Adolf bracht me onder bij enkele vrienden. We werden met een duikboot naar Zuid-Amerika gebracht. Adolf schreef ons vaak en bleef zeggen dat hij ons zou vervoegen. En op een dag was hij daar! Ik stierf duizendmaal tot hij onze zijde bereikte.'

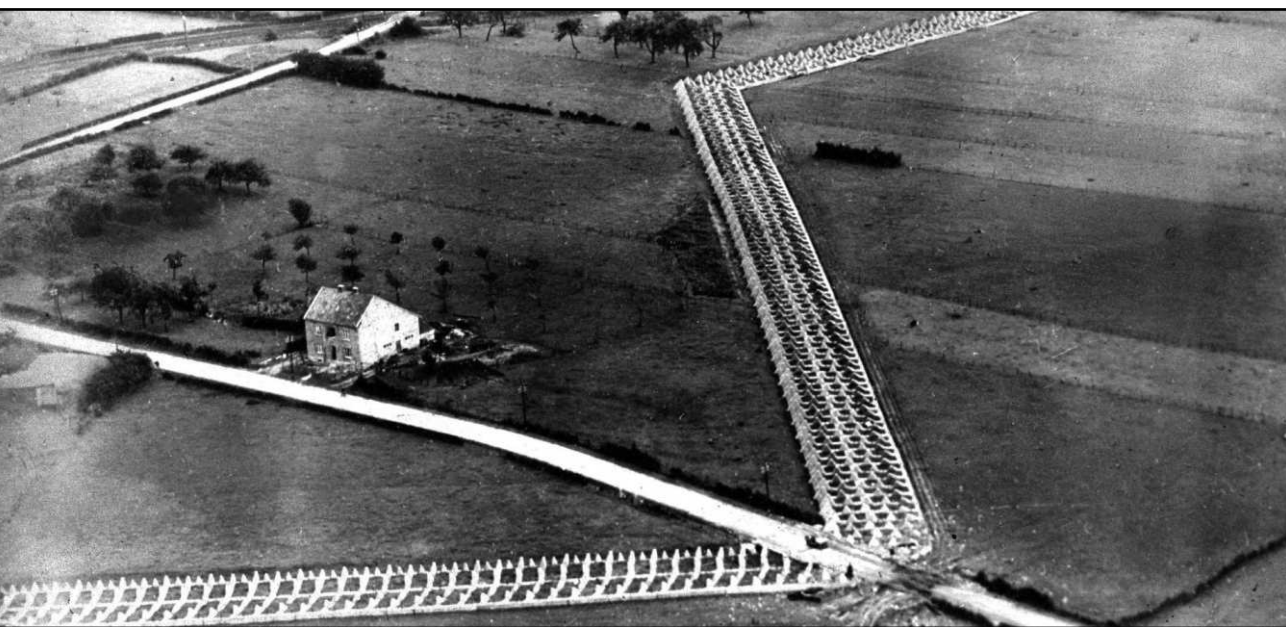
Eva Braun in Zuid-Amerika? Jammer genoeg niet. Deze verklaring werd afgelegd door Vera Eichmann, de weduwe van Adolf Eichmann, aan de bekende Amerikaanse journaliste Trude B. Feldman.

Trude Feldman is een Amerikaanse journaliste van Joodse afkomst. In haar lange carrière schreef ze voor de grootste Amerikaanse kranten en tijdschriften. Ze heeft tevens een reeks spraakmakende interviews op haar actief met de Amerikaanse presidenten Harry Truman, Lyndon B. Johnson, Richard Nixon, Gerald Ford, Jimmy Carter, Ronald Reagan, George H.W. Bush, Bill Clinton en George W. Bush.

Het echtpaar Eichmann bereikte na de oorlog Argentinië zonder kleerscheuren en kon daar een nieuw leven uitbouwen. En dat diende niet eens *low profile* te blijven. Zonder problemen bleef Eichmann de nazi-ideologie en de Jodenhaat prediken. Adolf Eichmann werd in 1960 door de Mossad ontvoerd uit Argentinië, ter dood veroordeeld en in 1962 opgehangen. Voor zover iemand er nog zou aan twijfelen, er ontsnapten in 1945 wel degelijk nazi's per duikboot naar Argentinië. Maar los van alle complotdenken kunnen we op dit punt met zekerheid besluiten dat:

1. Er voor de topnazi's meer dan voldoende tijd voorhanden was om de meest ingewikkelde en tijdrovende ontsnapplannen tot in de puntjes voor te bereiden. Ten laatste in 1943 stond het al als een paal boven water dat nazi-Duitsland de Tweede Wereldoorlog niet meer kon winnen.
2. Heel wat nazi's na de Tweede Wereldoorlog effectief konden ontsnappen naar Zuid-Amerika, alsook naar andere bestemmingen.
3. Nazi's die nuttig konden zijn zonder probleem door de VS en de USSR gerecupereerd werden. Zolang zij voor de grootmachten bruikbaar waren, liepen zij geen enkel risico.

Maar maakten Adolf Hitler en Eva Braun ook gebruik van deze opportuniteiten? Alle mogelijke complottheorieën brengen ons geen stap dichterbij de waarheid. Enkel een gedetailleerd historisch politieel onderzoek kan toelaten om op deze vraag een antwoord te verschaffen.

Boven: Een luchtopname van een stukje van de *Westwall* in 1944. Oorspronkelijk werd het project *Limes Programm* gedoopt, maar na een tijdje nam het naziregime de naam over die de verdedigingslinie in de volksmond gekregen had. Onder: Adolf Hitler kwam tweemaal persoonlijk de vordering van de werken inspecteren. (BA).

De ‘crime scene’ in de Führerbunker

Adolf Hitler was van jongsaf aan gefascineerd door architectuur en allerhande militaire en civiele bouwwerken. En groot en majestueus was altijd beter dan klein en bescheiden, of het nu gebouwen, ondergrondse fabrieken, bunkers of wat dan ook betrof. Bij de afwerking van de Siegfriedlinie in 1939 riep hij zich vol trots tot de grootste vestingbouwer aller tijden uit.

De Siegfriedlinie was de verdedigingslinie die de volledige westelijke grens van Duitsland beschermde. Over een lengte van meer dan 630 km volgden bunkers, mijnevelden, tankversperringen en andere verdedigingswerken elkaar op. De *Westwall*, zoals de Duitsers de Siegfriedlinie noemden, was enigszins te vergelijken met de Franse Maginotlinie, maar het concept was anders. De Fransen hadden geïnvesteerd in een zeer sterke defensieve gordel in lijn, terwijl de *Westwall* meer in de diepte uitgewerkt was, waardoor de stellingen onderlinge steun konden verlenen. Geen van beide linies zou echter een beslissende rol spelen tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Na de overwinning op de geallieerden zou voor de *Führer* in het centrum van Berlijn een grafmonument van 300 meter hoog gebouwd worden. Maar Hitler had helemaal geen haast om te sterven, want eerst zou hij nabij zijn geboortedorp in het Oostenrijkse Linz nog het grootste museum ter wereld oprichten, meer dan 1.100 meter lang. Daarin wou hij alle geroofde kunst uit de bezette gebieden tentoonstellen. Duizenden stukken stonden reeds klaar. Maar alvorens dat kon gerealiseerd worden stond er eerst nog een oorlog op het programma...

Speers kanselarij

Toen Adolf Hitler in 1933 in Duitsland aan de macht kwam bestond één van zijn eerste beslissingen erin om in de Berlijnse regeringswijk een nieuwe ambts-

ONTSNAPT UIT DE FÜHRERBUNKER

woning te bouwen. En hij zag het uiteraard groot. Niet alleen moest een gigantisch nieuw prestigeproject neergepoot worden, maar de oude kanselarij zou ook uitgebreid worden met een feestzaal. Daaronder kwam zijn commandocentrum voor noodgevallen: de *Führerbunker*. Architect Albert Speer kreeg het werk toevertrouwd.

De succesvolle en snelle bouw van de nieuwe kanselarij in Berlijn zou Speer trouwens geen windeieren leggen. Hij groeide uit tot één van de vertrouwelingen van Hitler en schopte het uiteindelijk dankzij zijn organisatietalent zelfs tot Minister van Bewapening en Munitie.

In 1935 werd gestart met het onteigenen en afbreken van de gebouwen die in de weg stonden. Er was geen budgettaire limiet vastgelegd en Speer zette de klok rond 4.000 arbeiders aan het werk. In januari 1936 was de feestzaal met de ondergrondse *Führerbunker* achter de oude kanselarij reeds klaar. In 1937 en 1938 werd er met man en macht aan de nieuwe kanselarij gewerkt en in januari 1939 was het imposante gebouw in de Berlijnse *Voßstraße* klaar. Het was niet minder dan 421 meter lang.

De nieuwe kanselarij had een volume van 400.000 m³ en was schitterend versierd. Het kantoor van Hitler alleen al was 400 vierkante meter groot en 10

meter hoog. In het kantoorgedeelte van het gebouw waren zelfs roltrappen aanwezig, een unicum in die tijd. In het middengedeelte van de kanselarij bevond zich een 146 meter lange zuilengalerij, tweemaal de lengte van de spiegelzaal van Versailles, waar na WOI het Verdrag getekend werd. De marmergalerij van de nieuwe kanselarij was 12 meter breed, 9,5 meter hoog en volledig bekleed met rood marmer en versierd met wandtapijten.

Adolf Hitler poseert fier voor de ingang van zijn nieuwe ambtswoning. (BA)

DE CRIME SCENE IN DE FÜHRERBUNKER

Maar naast deze pracht en praal was ook al de nodige infrastructuur voorzien voor de komende oorlog. Onder het gebouw waren een reeks grote schuilkelders gebouwd voor de honderden ambtenaren die er werkten. In de omgeving van de oude en nieuwe kanselarij stonden de andere regeringsgebouwen en ook de kelders daarvan werden in dezelfde periode versterkt en verder uitgebreid tot bunkers. In totaal was zo een door tunnels verbonden ondergronds labirint van meer dan 20 bunkers ontstaan. Deze ruime schuilkelders zouden op het einde van de Tweede Wereldoorlog hun nut bewijzen. Ze boden bescherming aan heel wat Berlijners tegen de geallieerde lucht- en artilleriebombardementen.

Boven: De nieuwe kanselarij. Links onder: De zuilengang. Rechts onder: Het bureau van de *Führer* moest imponerend zijn voor de buitenlandse bezoekers. (BA)

Een diepere Führerbunker

Op 22 juni 1941 lanceerde Hitler operatie Barbarossa, de inval in de Sovjet-Unie. Aanvankelijk liep alles bijzonder vlot voor het Duitse leger, maar eind 1941 liep de aanval voor de eerste keer vast. En in 1942 keerden de kansen aan het Oostfront definitief. Het werd duidelijk dat het voor de *Wehrmacht* in Rusland geen *walk-over* zou worden. In juli 1943 landden de geallieerden in Sicilië en legden de Duitse troepen ook vanuit het zuiden het vuur aan de schenen. Hitler wist dat hij vanaf dat ogenblik in het defensief gedrongen werd. Hij besloot om een commandobunker bij te bouwen, nog sterker en nog dieper onder de grond dan de vorige. De eerste *Führerbunker* onder de feestzaal achter de oude kanselarij werd vanaf dat moment de voorbunker genoemd.

De nieuwe *Führerbunker* kwam achter deze voorbunker, onder de tuin van de oude kanselarij. In 1943 werd dit immense werk aangevat en einde oktober 1944 was de bunker al klaar voor gebruik. Maar helemaal afgewerkt raakte het bouwwerk niet meer tegen de val van Berlijn op 2 mei 1945. De nieuwe *Führerbunker* was nog veel sterker geconstrueerd dan de voorbunker. Dit eerste commandocentrum was al behoorlijk solide gebouwd met dikke muren en aanvankelijk een betonnen dak van 2.6 meter dik. Rond de jaarwisseling '44-'45 werd het dak van de voorbunker nog versterkt met een extra meter beton. Maar met de nieuwe *Führerbunker* ging men nog een stap verder. Het verblijf van Hitler lag nog 2.5 meter dieper in de bodem: 8.5 meter onder tuin van de oude kanselarij. De buitenmuren waren gegoten uit 2.2 meter dik gewapend beton en steunden op een vloerplaat die 2.5 meter dik was. Het dak bestond uit 4 meter dik gewapend beton. De *Führerbunker* werd afgesloten met dubbele gasdichte stalen deuren, permanent bewaakt door SS'ers. De geallieerden hadden op dat ogenblik geen enkele bom die aan deze constructie schade kon aanrichten.

Vanaf januari 1945 werd de Berlijnse regeringswijk hevig gebombardeerd. De Amerikaanse luchtmacht voerde om de tien dagen een zwaar bombardement uit en de Britten zelfs elke nacht. Op 3 februari 1945 bestookte de *US 8th Air Force* de Duitse hoofdstad met 900 vliegtuigen. Wanneer er geen luchtaanvallen waren, werd de nieuwe kanselarij begin 1945 nog wel gebruikt, bijvoorbeeld voor de dagelijkse militaire vergaderingen. In maart werden de luchtbombardementen echter nog heviger en frequenter zodat vanaf begin april enkel nog van de bunker gebruik werd gemaakt. En op 21 april 1945 kwam het centrum van Berlijn ook binnen het bereik van de Sovjetartillerie. Hitler en zijn getrouwen kwamen dan nauwelijks nog buiten. Het onderzoek naar het einde van Adolf

DE CRIME SCENE IN DE FÜHRERBUNKER

Hitler en Eva Braun zal zich dus moeten toespitsen op het gebeuren in de *Führerbunker* en de onmiddellijke omgeving ervan.

En wat gebeurde er met de schuilplaats van Hitler na de oorlog? De Sovjets wilden in elk geval vermijden dat de plaats een soort bedevaartsoord voor nazi's en neonazi's zou worden. In 1947 probeerden ze de *Führerbunker* te laten ontploffen, zonder succes. In 1959 werd door de DDR nog een poging ondernomen, maar de bunker weerstond opnieuw. In 1988 werd uiteindelijk het dak van de *Führerbunker* verwijderd, de binnenmuren gesloopt en alles werd volgestort met puin. Nadien werd een parking aangelegd op de site. Diep onder de grond liggen nu nog de bodemplaat en het grootste deel van de buitenmuren van de *Führerbunker*, maar aan de oppervlakte is niets meer zichtbaar. De 'plaats van de misdaad' kunnen we dus niet meer onderzoeken om sporen te vinden die ons wijzer kunnen maken.

Beieren

De *Führer* had echter niet alleen de oude en nieuwe kanselarij en het geheel van bunkers in Berlijn ter beschikking. Tijdens de oorlog bracht hij een groot deel van zijn tijd in de *Wolfsschanze* ⁹ door, zijn hoofdkwartier in Rastenburg dat destijds in de Duitse provincie Oost-Pruisen gelegen was.

Na de Tweede Wereldoorlog verloor Duitsland heel wat grondgebied. Rastenburg draagt nu de naam Gierloz en is gelegen in het noorden van Polen.

Midden de bossen was een complex van versterkte gebouwen en bunkers neergepoot. Dit geheel was omringd door prikkeldraad, mijnevelden enz. Van daaruit dirigeerde Adolf Hitler zijn troepen die op verschillende fronten strijd leverden.

Maar de boog kon niet altijd gespannen staan... Al van kort na de Eerste Wereldoorlog bracht Hitler graag in de streek van Berchtesgaden in de Beierse Alpen zijn vrije tijd door. In 1928 kon hij daar op de Obersalzberg met de royalty's van zijn boek '*Mein Kampf*' een woning aankopen: *Haus Wachenfeld*. Toen Hitler in 1933 tot kanselier benoemd werd liet hij het eenvoudige zomerhuis grotendeels op staatskosten ombouwen tot een groot versterkt complex: de *Berghof*. Er was een klein vliegveldje voorzien, barakken voor de bewakers, een

ONTSNAPT UIT DE FÜHRERBUNKER

ziekenhuis, een theater en zelfs grote rookmachines om in geval van nood de *Berghof* onzichtbaar te maken vanuit de lucht.

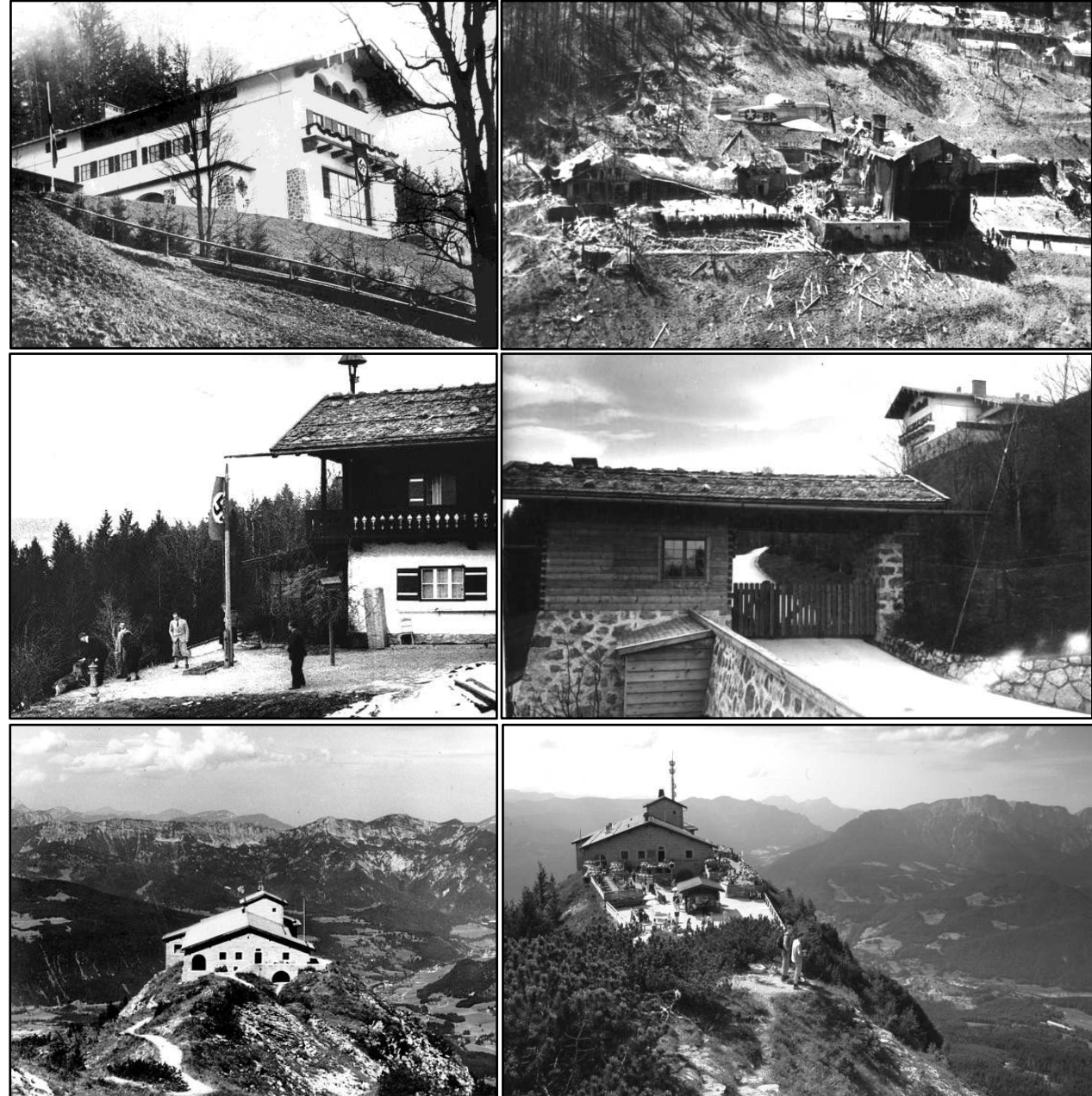
In de onmiddellijke omgeving lieten een aantal andere nazikopstukken zoals Hermann Göring, Martin Bormann en Albert Speer ook woningen bouwen, die via vijf kilometer onderaardse gangen en bunkers verbonden waren met de *Berghof*. In 1938 werd hoger op de *Obersalzberg* tenslotte Hitlers adelaarsnest gebouwd. Het werd hem in 1939 door de partij, lees de belastingbetaler, aangeboden voor zijn 50^e verjaardag. Maar Hitler kwam er zelden, hij hield niet van de ijle lucht op 1834 meter hoogte.

De *Berghof* was echter niet enkel een buitenverblijf voor Hitler en de nazitop. Heel wat staatshoofden en andere politici werden er ontvangen. In het gastenboek tekenden bijvoorbeeld de hertog en hertogin van Windsor, de Britse premier Chamberlain en Benito Mussolini, de sterke man van Italië. Het complex op en in de *Obersalzberg* was ook volledig ingericht om als militair hoofdkwartier van het Derde Rijk gebruikt te worden. In het voorjaar van 1945 lag de *Berghof* klaar om Hitler en zijn getrouwen te ontvangen om van daaruit de eindstrijd te voeren. Maar zou dat ook gebeuren?

Op 25 april 1945 werd de *Berghof* zwaar gebombardeerd door de Amerikaanse luchtmacht. Alles wat zich boven de grond bevond vormde uiteraard een gemakkelijk doelwit. Op 4 mei 1945 moesten de SS-bewakers afdruipten en staken daarbij de *Berghof* in brand. In 1952 werden de ruïnes tenslotte opgeblazen.

Maar het adelaarsnest overleefde de oorlog en kan nog steeds bezocht worden. Jaarlijks telt men er zo'n half miljoen toeristen. De bouw van het adelaarsnest, ook *Kehlsteinhaus* genoemd, was een waar huzarenstukje. Er moest speciaal een weg met meerdere tunnels aangelegd worden. Maar omdat de top van de *Kehlstein* zo steil is, raakte men niet helemaal boven. Daarom werd voor het laatste stuk eerst een tunnel in de berg uitgehouwen, die vervolgens naar een lift leidt die 124 meter hoog door de berg toegang gaf en nog steeds geeft tot het adelaarsnest.

Maar ook daar zullen we geen sporen meer aantreffen die ons wijzer maken inzake het einde van Adolf Hitler en Eva Braun. Daarvoor moeten we alle originele aanwijzingen, verklaringen en sporen uitspitten, beginnend in 1945.

Links boven: De *Berghof*. Rechts boven: Na het Amerikaans bombardement in april '45. Links midden: *Haus Wachenfeld* voor de uitbreiding. Rechts midden: De door SS'ers bewaakte toegang tot de *Berghof*. Onder: Het *Kehlsteinhaus* is wel bewaard gebleven, links zoals het gebouwd werd, rechts zoals het nu uitgebaat wordt als druk bezochte taverne met een schitterend zicht op de omliggende Alpen.